

Posuzování přidané hodnoty iniciativy LEADER

Pokyny

Přílohy 2 až 8

Květen 2024

Vyloučení odpovědnosti:

Tento dokument obsahuje překlad „Pokyny – Posuzování přidané hodnoty iniciativy LEADER. Přílohy 2-8.“ z října 2024. Tento překlad provedla Mgr. Markéta Brožková a jeho účelem je učinit pokyny užitečnějšími a přístupnějšími pro různé zúčastněné strany. Přeložený dokument nebyl podroben kontrole kvality ze strany Evropské asistenční služby pro hodnocení SZP. V důsledku toho Evropská asistenční služba nevznáší žádné nároky, neposkytuje sliby ani záruky ohledně přesnosti, úplnosti nebo adekvátnosti překladu a výslovně se zříká odpovědnosti za jakékoli chyby nebo opomenutí v přeloženém obsahu.

Konečným referenčním textem je anglická verze dokumentu s Pokyny a jeho přílohami, která je k dispozici na tomto odkazu (https://eu-cap-network.ec.europa.eu/publications/assessing-added-value-leader_en).

Pro jakékoliv použití mimo původní záměr nebo pro jakékoliv úpravy obsahu příloh je třeba získat předchozí písemný souhlas od Evropské asistenční služby pro hodnocení SZP. Komerční využití tohoto materiálu je přísně zakázáno. V případě jakýchkoli dotazů v tomto ohledu se obraťte na: evaluation@eucapnetwork.eu.

Funded by
the European Union

Poznámka k autorským právům

© Evropská unie, 2024

Další použití povoleno pod podmínkou uvedení zdroje.

Doporučená citace:

EVROPSKÁ KOMISE – Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova – Oddělení A.3 (2024): Pokyny – Posuzování přidané hodnoty iniciativy LEADER. Přílohy 2-8.

Prohlášení o vyloučení odpovědnosti:

Informace a názory uvedené v této zprávě představují informace a názory autora (autorů) a nemusejí vždy nutně odrážet oficiální stanovisko Komise. Komise nezaručuje přesnost údajů obsažených v této zprávě. Komise ani žádná osoba vystupující jejím jménem nenese odpovědnost za využití informací obsažených v této zprávě.

Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP je odpovědná za poskytování podpory při monitorování a hodnocení na úrovni EU a členských států. Vykonává činnost pod vedením oddělení A.3 (oddělení pro hodnocení výsledků politik) generálního ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova (GŘ AGRI) Evropské komise. Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP podporuje všechny zúčastněné strany podílející se na hodnocení, zejména GŘ AGRI, vnitrostátní orgány, řídicí orgány a hodnotitele, a to prostřednictvím vypracování a šíření vhodných metodik a nástrojů; shromažďování a výměny osvědčených postupů, budování kapacit a komunikace s členy sítě o tématech souvisejících s hodnocením.

Další informace o činnosti Evropské asistenční služby pro hodnocení SZP jsou k dispozici na internetu na serveru Evropa <https://eu-cap-network.ec.europa.eu/support/evaluation>

Obsah

Příloha 2. Příklad databáze pro monitorování na úrovni MAS.....	1
Příloha 3. Faktory, které usnadňují nebo ztěžují měření přidané hodnoty iniciativy LEADER	5
Příloha 4. Příklad propojení zásad LEADER se složkami přidané hodnoty iniciativy LEADER	8
Příloha 5. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli).....	12
Zlepšení sociálního kapitálu	12
Zlepšení správy	20
Zlepšení výsledků a dopadů	28
Příloha 6. Příklady použití navrhovaného rámce pro hodnocení	37
Příklad 1: Hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER na úrovni místní akční skupiny se zaměřením na správu.....	37
Příklad 2: Hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER na úrovni strategického plánu SZP.....	47
Příloha 7. Pracovní definice a glosář	57
Příloha 8. Literatura	59

Tabulky

Tabulka 1. Monitorování činností místní akční skupiny	1
Tabulka 2. Monitorování projektů (operací) prováděných v oblasti místní akční skupiny	3
Tabulka 3. Faktory, které usnadňují nebo ztěžují měření přidané hodnoty iniciativy LEADER	5
Tabulka 4. Příklady ilustrující možné vazby mezi zásadami LEADER a složkami přidané hodnoty iniciativy LEADER	8
Tabulka 5. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení sociálního kapitálu: Sítě	12
Tabulka 6. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení sociálního kapitálu: Vzájemná podpora a důvěra	16
Tabulka 7. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení sociálního kapitálu: Sdílené mentální modely, hodnoty a přesvědčení	18
Tabulka 8. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení správy: Místní správa	20
Tabulka 9. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení správy: Víceúrovňová správa v iniciativě LEADER	25
Tabulka 10. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení výsledků a dopadů: Zvýšení pákového efektu	28
Tabulka 11. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení výsledků a dopadů: Projekty dobře přizpůsobené potřebám území	31
Tabulka 12. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení výsledků a dopadů: Projekty s inovativními prvky na místní úrovni	32
Tabulka 13. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení výsledků a dopadů: Udržitelné projekty	33
Tabulka 14. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení výsledků a dopadů: Projekty, které podporují vazby mezi místními aktéry	35
Tabulka 15. Zobrazení teorie změny vnitřních aspektů správy místní akční skupiny	40
Tabulka 16. Příklad strukturování hodnocení	41
Tabulka 17. Příklad otázek kladených během průzkumu	44
Tabulka 18. Příklad rámce pro hodnocení: hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER	49
Tabulka 19. Příklad otázek kladených během průzkumu	52
Tabulka 20. Složení indexu výkonnosti přístupu LEADER: počet kritérií a ukazatelů pro každou zásadu LEADER	54
Tabulka 21. Typy výchozích a referenčních hodnot použité během hodnocení	55

Obrázky

Obrázek 1. Příklad cesty teorie změny	46
---	----

Příloha 2. Příklad databáze pro monitorování na úrovni MAS

Existuje několik údajů pro monitorování týkajících se činností místní akční skupiny i projektů (operací) prováděných v oblasti MAS které mohou místní akční skupiny systematicky shromažďovat a využívat pro podávání zpráv a hodnocení. Vzhledem k tomu, že se jednotlivé místní akční skupiny mezi sebou velmi liší a jejich práce na provádění strategií místního rozvoje (LDS) se může rovněž lišit, mohou být i údaje, které shromažďují, velmi různorodé. Aby však bylo snadnější aplikovat strukturovaný přístup a také do jisté míry zefektivnit sběr údajů na úrovni strategického plánu SZP, mohly by se ŘO/PA a místní akční skupiny dohodnout na tom, které údaje by mohly být shromažďovány od všech místních akčních skupin v členském státě. Za tímto účelem by mohla být vytvořena společná struktura pro sběr příslušných údajů pro monitorování a hodnocení.

Níže uvedené tabulky ilustrují, jak by mohly být údaje shromažďovány a uspořádány, a to na příkladech několika ukazatelů výstupů a výsledků přidané hodnoty iniciativy LEADER uvedených v těchto pokynech v rámci pro hodnocení, přičemž je uveden rovněž zdroj dat, tedy „databáze pro monitorování na úrovni MAS“.

Tabulka 1. Monitorování činností místní akční skupiny

Kód příslušného ukazatele	Ukazatel/činnost	Q1, Rok X	Q2, Rok X	Q3, Rok X	Q4, Rok X	Celkem (Rok X)
LAV.O.09	Počet vzdělávacích akcí/akcí zaměřených na budování kapacit, které pomohly zlepšit administrativní a technické dovednosti místních akčních skupin, podle typu organizátora (např. MAS, ŘO/PA, národní síť pro SZP, jiné subjekty) (počet činností celkem)					
	<i>Počet činností organizovaných pro pracovníky MAS</i>					
	<i>Počet činností organizovaných pro rozhodovací orgán MAS</i>					
	<i>Počet činností organizovaných pro členy MAS</i>					
	<i>Počet činností organizovaných místní akční skupinou</i>					
	<i>Počet činností organizovaných ŘO/PA</i>					
	<i>Počet činností organizovaných národní sítí pro SZP</i>					

	<i>Počet činností organizovaných jinými subjekty (specifikujte nebo doplňte řádky)</i>					
LAV.O.10	Počet činností zaměřených na animaci (celkový počet činností)					
	<i>Typ činnosti X (počet) (např. individuální poradenství)</i>					
	<i>Typ činnosti Y (počet) (např. studijní pobyty)</i>					
	<i>Typ činnosti Z (počet) (např. schůzky s potenciálními příjemci)</i>					
	<i>Atd.</i>					
	Cílové zúčastněné strany:					
	<i>Odvětví X (počet činností)</i>					
	<i>Odvětví Y (počet činností)</i>					
	<i>Atd.</i>					
	Cílová území:					
	<i>Území X (počet činností)</i>					
	<i>Území Y (počet činností)</i>					
	Typ příjemců:					
	<i>Skutečný/předkladatel projektu</i>					
	<i>Potenciální</i>					
	Organizátor:					
<i>Samotná MAS</i>						
<i>Ve spolupráci s dalšími aktéry (např. regionálními podniky, sociálními, kulturními a ekologickými organizacemi a orgány veřejné správy).</i>						
LAV.O.13	Počet a typ interakcí mezi ŘO/PA a místními akčními skupinami nebo jejich zástupci (počet)					
	<i>Typ W (např. koordinační schůzky s ŘO/PA) (počet)</i>					
	<i>Typ X (např. zasedání MV) (počet)</i>					
	<i>Typ Y (např. vzdělávací akce zajištěná ŘO/PA) (počet)</i>					
	<i>Typ Z (např. setkání MAS za účasti ŘO/PA) (počet)</i>					

Zdroj: Zpracováno Evropskou asistenční službou pro hodnocení SZP (2024)

Tabulka 2. Monitorování projektů (operací) prováděných v oblasti místní akční skupiny

Kód příslušného ukazatele	Projekty (operace) v rámci strategie místního rozvoje	Projekt A	Projekt B	Celkem (Rok X)	Projekt C	Projekt D	Celkem (Rok Y)
LAV.O.14	Poměr EZFRV/ostatní zdroje						
	<i>Celková částka (v EUR)</i>						
	<i>EZFRV (v EUR)</i>						
	<i>Soukromé zdroje (v EUR)</i>						
	<i>Veřejné zdroje (v EUR)</i>						
LAV.R.12	Operace (projekt) zahrnuje dobrovolnickou práci (ANO/NE)						
	Počet hodin (dnů) dobrovolnické práce						
	Operace provedená (typ předkladatele):						
L701	<i>Soukromé osoby nebo podniky</i>						
L702	<i>Orgány veřejné moci</i>						
L703	<i>Zástupce místních soukromých ekonomických zájmů</i>						
L704	<i>Zástupce místních sociálních zájmů</i>						
L705	<i>Výzkumná organizace</i>						
LAV.O.02/L706	Operace společně provedené několika typy předkladatelů projektů						
LAV.O.03	Počet účastníků (společných operací)						
LAV.O.16	Noví předkladatelé projektů podpoření místní akční skupinou (ANO/NE)						
LAV.R.17	Operace byla realizována/se zlepšila díky konzultacím s místní akční skupinou (ANO/NE)						

LAV.O.22	Projekt přispívá k (ANO/NE):						
	<i>hospodářské udržitelnosti</i>						
	<i>environmentální udržitelnosti</i>						
	<i>sociální udržitelnosti</i>						

Zdroj: Zpracováno Evropskou asistenční službou pro hodnocení SZP (2024)

Příloha 3. Faktory, které usnadňují nebo ztěžují měření přidané hodnoty iniciativy LEADER

V následující tabulce je uveden seznam faktorů, které usnadňují nebo ztěžují měření jednotlivých prvků každé ze složek přidané hodnoty iniciativy LEADER.

Tabulka 3. Faktory, které usnadňují nebo ztěžují měření přidané hodnoty iniciativy LEADER

Faktory, které usnadňují nebo ztěžují měření přidané hodnoty iniciativy LEADER	
Zlepšení sociálního kapitálu	
Faktory, které usnadňují měření	Faktory, které ztěžují měření
Sociální kapitál lze měřit analýzou změn ve vztahu k: - sdíleným mentálním modelům a přesvědčením nezbytným pro určité chování; - sdíleným sociálním normám a navazováním nových vztahů (např. důvěra, reciprocita, spolupráce a sítě); - novým příležitostem (tj. přístup ke zdrojům a sociální podpoře, dovednostem, znalostem a poradenství). Existují způsoby hodnocení typu a směru změn chování. U určitého chování může dojít k jeho (a) zvýšení, (b) snížení, (c) posílení, (d) zlepšení nebo dokonce (e) zachování navzdory negativním tlakům. Lze vypočítat velikost sítě za účelem posouzení jejích změn v průběhu času.	Sociální kapitál je pojem, který se uplatňuje na místní úrovni a je poměrně obtížné jej měřit na úrovni strategického plánu SZP. Obtížně se měří důvěra a v důsledku toho i její změna. Je poměrně obtížné měřit změnu důvěry u členů místní komunity danou činnostmi prováděnými místními akčními skupinami. Obvykle je měření založeno na pozorování změny ve vnímání respondentů, což vyžaduje zahrnout vnímání externích aktérů, aby bylo možné shromáždit spolehlivější informace. Rovněž to lze provést porovnáním oblasti s podobnou oblastí, na kterou se místní akční skupiny nevztahují. Potřeba výchozí hodnoty (baseline) nebo referenčního hodnoty (benchmark). Výchozí hodnota nebo referenční hodnota je nutná k definování výchozího bodu nebo situace, která by nastala bez iniciativy LEADER/realizace strategie místního rozvoje (jak by vypadal sociální kapitál bez realizace iniciativy LEADER v dané oblasti). Rovněž úroveň hodnocení určí zdroj pro výchozí hodnotu, např. u ukazatelů na úrovni MAS/na místní úrovni jsou výchozí hodnoty obvykle specifické pro danou místní akční skupinu. Sociální kapitál je nejobtížněji operacionalizovatelný. Existuje však mnoho relevantních výzkumů týkajících se

	konceptualizace ^{1 2} a měření sociálního kapitálu. Ačkoli by bylo možné sociální kapitál zkoumat s ohledem na nejnovější výzkum a praktické pokyny pro jeho operacionalizaci, bylo by vhodné stanovit pracovní operační definici sociálního kapitálu. Tyto definice jsou uvedeny v příloze 7 „Pracovní definice a glosář“.
Zlepšení správy	
Faktory, které usnadňují měření	Faktory, které ztěžují měření
Některé prvky správy lze měřit, např.: • schopnost místních akčních skupin vytvářet kvalitní víceúrovňová partnerství a řídit spolupráci, a tedy aktivně se podílet na utváření víceúrovňové správy; • dovednosti pracovníků místní akční skupiny pro účely místního rozvoje, např. animace, komunikace, řešení konfliktů, leadership a řízení skupin a projektů, které jsou stejně důležité jako technické dovednosti, např. marketing a cestovní ruch atd.; • schopnost místní akční skupiny působit jako činitel rozvoje tím, že disponují pracovníky s příslušnými dovednostmi v klíčových oblastech pro rozvoj, např. digitální transformace, změna klimatu, sociální soudržnost atd. • schopnost místních akčních skupin spravovat finanční prostředky	Místní akční skupiny v EU fungují na základě různých modelů správy. V závislosti na použitém modelu správy se může využití zdrojů SZP v jednotlivých místních akčních skupinách v EU lišit. Potřeba zvážit další fondy. Vzhledem k úrovni programu v zemích s přístupem založeným na více fondech může být překážkou, pokud se správa posuzuje pouze v souvislosti s EZFRV/LEADER a nejsou zohledněny ostatní fondy. Na druhé straně musí místní akční skupiny zvládat různé soubory pravidel a způsobilých témat. Potřeba shromáždit nezaujaté názory. Posouzení jsou obvykle založena na odhadech účastníků. Problémem by proto mohly být neobjektivní odpovědi, přičemž „pohledy zvenčí“ se pro posouzení shromažďují obtížněji, např. otevřenost mechanismů místní správy. Pozorování a měření změn v myšlení vyžaduje čas. Mnoho ukazatelů týkajících se místní správy souvisí se způsobem myšlení, například s pochopením zájmů druhých, avšak uskutečnění změny v základních názorech vyžaduje poměrně dlouhou dobu. Z toho důvodu jsou časové horizonty pro měření dlouhodobých účinků problémem. Potřeba výchozí hodnoty (baseline) nebo referenční hodnoty (benchmark). Výchozí hodnota nebo

¹ Claridge, T., *Current Definitions Of Social Capital Academic Definitions In 2019*, January 15, 2020, <https://www.socialcapitalresearch.com/current-definitions-of-social-capital/>, a International Social Capital Association, *Social capital – is there an accepted definition in 2020?*, YouTube, nahráno 28. listopadu 2020, <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=sep4ji3gv4w&t=77s>.

² Pisani, E., Franceschetti, G., Secco, L., and Christoforou, A., (eds.), *Social Capital and Local Development*, Palgrave Macmillan Cham, 2017, <https://doi.org/10.1007/978-3-319-54277-5>.

z různých veřejných a soukromých zdrojů; připravenost rozšířit rozhodovací procesy zapojením širší komunity a většího počtu místních aktérů.	referenční hodnota je nutná k definování výchozího bodu nebo situace, která by nastala bez iniciativy LEADER/realizace strategie místního rozvoje (jak by vypadala správa bez realizace iniciativy LEADER v dané oblasti). Například výchozí hodnoty ukazatelů místní správy jsou specifické pro MAS. Výchozí hodnoty pro ukazatele víceúrovňové správy by však měly být vypracovány s ohledem na to, že na ně má vliv ŘO, PA a národní síť pro SZP.
Zlepšení výsledků a dopadů	
Faktory, které usnadňují měření	Faktory, které ztěžují měření
Lepší výsledky lze pozorovat u typu a kvality projektů, které přinášejí jiné (lepší) výsledky než ty, které by byly realizovány bez metody LEADER, např. nové typy předkladatelů projektů, více projektů vznikajících díky nižšímu prahu pro získání přístupu k financování a projekty, které lépe odpovídají potřebám místní komunity. Zlepšení výsledků lze měřit také prostřednictvím kolektivních projektů, tj. projektů realizovaných společně několika typy předkladatelů. Kromě toho je možné zohlednit snadno měřitelné výsledky a porovnat je s podobnými výsledky dosaženými bez iniciativy LEADER (např. počet vytvořených pracovních míst, nových podniků, vytvořených nebo lepších služeb, podpořených strategií inteligentních vesnic a osob, na něž se vztahují podpořené projekty sociálního začleňování (počínaje výsledky a dopady již předpokládanými v rámci pro monitorování a hodnocení výkonnosti), a podpořených inovativních projektů)). Očekává se, že projekty LEADER jsou vybírány na základě analýzy potřeb, aby odrážely místní potřeby a mohly je účinně řešit. Existenci posouzení potřeb a výběrových kritérií lze analyzovat, aby bylo zajištěno, že budou vybrány „správné“ projekty	Měření založené na projektech vs. měření založené na strategii. Zdá se, že měření lepších výsledků a dopadů klade důraz na projektový pohled namísto úspěšné realizace strategického souboru projektů. Srovnání mezi projekty LEADER a projekty mimo LEADER je často náročné. Prvky „inovativnější projekty“ a „udržitelnější projekty“ jsou náročné na měření, protože předpokládají srovnání mezi projekty LEADER a projekty mimo LEADER. Tento druh srovnání je často obtížný, protože příjemci, cílové skupiny ani použité nástroje nejsou u těchto dvou souborů projektů stejné. Kromě toho se často liší i cíle. Náročné měření inovativnosti projektů. Zároveň se inovativnost neočekává od všech projektů iniciativy LEADER. Obtížné měření „dopadů“ iniciativy LEADER. Zatímco „výsledky“ lze celkem dobře zkoumat, s měřením „dopadů“ jsou zjevně vážné problémy, zejména proto, že oblasti činností v kontextu iniciativy LEADER jsou velmi rozdílné a není možné vypracovat dobře propracovanou „intervenční logiku“ pro zjišťování dopadů na rozvoj venkova. Kromě toho relativně omezené finanční zdroje pro LEADER (v průměru zhruba 4 miliony EUR na jednu strategii místního rozvoje) v průběhu pěti let ztěžují dosažení skutečného dopadu. Nedostatek kontextových ukazatelů na místní úrovni. Iniciativa LEADER může přinést strukturální změny, které by mohly vést k dopadům. Pochopení vazby mezi výsledky a potenciálními změnami by mohlo obohatit účinnost metody LEADER. Neexistuje však žádná výchozí hodnota pro měření strukturálních změn, protože neexistují žádné kontextové ukazatele na místní úrovni.

Zdroj: Evropská asistenční služba pro SZP (2024)

Příloha 4. Příklad propojení zásad LEADER se složkami přidané hodnoty iniciativy LEADER

Vizualizace vazeb mezi zásadami LEADER a složkami přidané hodnoty může být přínosná pro identifikaci přesných činností místních akčních skupin a dalších zúčastněných stran v rámci LEADER, které podporují vytváření přidané hodnoty iniciativy LEADER. Ačkoli mezi nimi neexistuje přímý vztah, rámec pro hodnocení navržený v těchto pokynech ukazuje, že zásady LEADER jsou neodmyslitelně spjaty s prvky přidané hodnoty iniciativy LEADER. Níže uvedená tabulka nabízí příklady činností/akcí, které operacionalizují složky přidané hodnoty iniciativy LEADER, a propojuje je s příslušnými zásadami LEADER. Jejím záměrem rozhodně není uvést všechny potenciální vazby a přínosy. Spíše než vyčerpávající seznam vazeb uvádí jen některé příklady.

Takovou matici by mohly místní akční skupiny a řídicí orgány používat jako vodítko pro pochopení vazeb mezi zásadami LEADER a složkami přidané hodnoty iniciativy LEADER. Může také sloužit hodnotitelům k rekonstrukci intervenční logiky a k vytvoření rámců pro hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER. Základní myšlenka spočívá v tom, že sedm zásad LEADER vytváří přidanou hodnotu iniciativy LEADER, pokud jsou aplikovány na provádění operací (projektů) strategie místního rozvoje/iniciativy LEADER, činnosti zaměřené na animaci/budování kapacit zajišťované místní akční skupinou a dalšími zúčastněnými stranami iniciativy LEADER a na prováděcí mechanismus. Zdrojem přidané hodnoty je tedy synergie mezi všemi sedmi zásadami metody LEADER a to, že společné uplatňování těchto zásad každou MAS v rámci EU vytváří přidanou hodnotu.

Tabulka 4. Příklady ilustrující možné vazby mezi zásadami LEADER a složkami přidané hodnoty iniciativy LEADER

Zásada LEADER (a jak je uplatňována)	Složky přidané hodnoty iniciativy LEADER		
	Zlepšení sociálního kapitálu	Zlepšení správy	Zlepšení výsledků a dopadů
Přístup zdola nahoru (strategii místního rozvoje připravují místní aktéři)	Při přípravě strategie místního rozvoje dochází k interakci mezi místními aktéry, kteří v průběhu tohoto procesu budují důvěru vůči místní akční	Členové místní komunity přispívají k rozvoji oblasti, kde místní akční skupina působí, sdílením svých názorů a nápadů ³ . Místní aktéři sdílejí své znalosti a učí se od sebe	Členové místní komunity lépe znají místní potřeby a jsou lépe informováni o možnostech podpory – proto více projektů (operací) zhodnocuje specifické územní přednosti a objevují se

³ Noví předkladatelé projektů spadají do kategorie zlepšení výsledků a dopadů.

	skupině (vytváření sítí a důvěry).	navzájem (budování dovedností a kapacit).	noví předkladatelé projektů.
Přístup zaměřený na danou oblast (připravuje se strategie místního rozvoje odrážející místní potřeby a cíle rozvoje)	Proces přípravy a provádění strategie místního rozvoje přispívá k budování důvěry mezi místními aktéry a jejich schopností spolupracovat na dosažení společných cílů.	Místní aktéři jsou zapojeni do procesů, které přispívají ke strategii místního rozvoje a které by jinak neměli. Sdílené odpovědnosti a rizika související s místním rozvojem.	Realizují se projekty (operace), které lépe využívají přednosti dané oblasti . Realizují se projekty, které odpovídají specifickým potřebám oblasti .
Místní partnerství (jako součást místní akční skupiny nebo projektů zahrnujících spolupráci místních aktérů).	Na místní úrovni se vytvářejí formální a neformální sítě , do nichž jsou zapojeni zástupci veřejného a soukromého sektoru.	Během přípravy a provádění strategie místního rozvoje a projektů LEADER se vytvářejí mechanismy participativní správy . Složení a struktura MAS zahrnující příslušné rozhodovací subjekty a subjekty, které mohou rozhodování ovlivnit, jsou vyvážené. Mechanismy a procesy jsou rozvíjeny veřejnými a ekonomickými subjekty a subjekty občanské společnosti tím, že formulují své zájmy, uplatňují svá zákonná práva, plní své povinnosti a působí jako prostředníci v případě neshod.	Předkladatelé projektů, kteří společně pracují na projektech, zajišťují, aby se přínosy projektů více šířily.
Integrovaná a víceodvětvová strategie (strategie místního rozvoje řeší různé výzvy a integruje projekty na místní úrovni).	Na místní úrovni jsou vyjádřeny a vyváženy různé zájmy (např. ekonomické, sociální, environmentální, veřejné a soukromé). Na místní úrovni se vytvářejí formální a neformální sítě , do nichž	Aktéři zastupující různá odvětví se podílejí na rozhodování o obsahu a provádění strategie místního rozvoje a (nebo) místních projektů. Vznikají víceúrovňové sítě a partnerství (např. pro lepší rozhodování a	Realizace integrováných projektů (společně realizovaných několika typy předkladatelů projektů) přináší synergie a další přínosy (např. příspěvek k oběhovému hospodářství, komplexní

	jsou zapojeni zástupci různých odvětví. Zástupci různých odvětví na místní úrovni přispívají ke sdílení přesvědčení, hodnot a vzájemného pochopení problémů a jejich řešení.	realizaci místních projektů).	řešení místních problémů a nové iniciativy spolupráce).
Inovace (místní akční skupiny a předkladatelé projektů provádějí inovativní projekty v místních souvislostech)	Nové nápady na projekty (operace), produkty a procesy, které lze vyvinout a realizovat v rámci iniciativy LEADER.	Vznikají nové, inovativní formy jednání a rozhodování na místní úrovni. Účast na rozhodování umožňuje prosazovat inovativní projekty pro oblast místní akční skupiny. Inovace služeb v administrativních činnostech místní akční skupiny, které se týkají animace, konzultací a budování kapacit místních předkladatelů projektů.	V rámci iniciativy LEADER jsou realizovány sociální, technologické inovace, inovace procesů a služeb a další typy inovací na místní úrovni (tyto projekty (operace) by nemusely být nutně považovány za inovativní na národní úrovni).
Vytváření sítí (místní akční skupiny se účastní regionálních, národních a evropských sítí).	Účastníci sítí si vytvářejí společná přesvědčení a hodnoty a vzájemné pochopení chápání problémů a jejich řešení.	Členové MAS se podílejí na rozhodování mimo oblast místní akční skupiny (víceúrovňová správa). Přispívají k lepšímu rozhodování a ovlivňují rozhodování mimo oblast místní akční skupiny. Účastníci sítí získávají větší moc (vytvářejí koalice) k prosazování potřebných rozhodnutí na místní, regionální nebo národní úrovni.	Účast v různých sítích a projektech spolupráce (vytváření sítí pro spolupráci s různými partnery) slouží jako zdroj inspirace a generuje nové nápady pro projekty.

Územní spolupráce (místní akční skupiny realizují projekty územní spolupráce, do nichž jsou zapojeni pracovníci a členové místních akčních skupin a další členové místních komunit).	Zúčastněné strany iniciativy LEADER se účastní projektů územní spolupráce, učí se od sebe navzájem (budování kapacit) a budují si důvěru u ostatních (to slouží jako katalyzátor nových partnerství, sítí a projektů). Účastníci projektů spolupráce formují sdílená přesvědčení a hodnoty.	Sdílení názorů na problémy a nezbytná rozhodnutí. Účastníci projektů územní spolupráce získávají větší moc (vytvářejí koalice) k prosazování potřebných rozhodnutí na místní, regionální nebo národní úrovni.	Účast na projektech územní spolupráce slouží jako zdroj inspirace a přináší nové nápady na projekty a společné přístupy k řešení společných problémů. Větší šíření osvědčených postupů (z jedné MAS do druhé)
--	---	---	--

Zdroj: Zpracováno Evropskou asistenční službou pro SZP (2024)

Příloha 5. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli)

V této příloze je uveden podrobný rámec pro hodnocení **s dalšími ukazateli**, který doplňuje rámec nastíněný v těchto pokynech navržený odborníky z Tematické pracovní skupiny pro přidanou hodnotu iniciativy LEADER. Mnohé z těchto ukazatelů byly použity již v minulosti, např. pro studii na podporu hodnocení nákladů a přínosů realizace iniciativy LEADER⁴. Členské státy tak mohou pro další inspiraci získat přístup k širší nabídce relevantních ukazatelů.

Tabulky v této příloze obsahují pro každý prvek přidané hodnoty iniciativy LEADER /klíčový prvek k posouzení následující údaje: (1) související hodnotící otázku; (2) faktory úspěchu; (3) odůvodnění použití dalších ukazatelů; (4) činnosti, které by mohly být v centru pozornosti při posuzování příslušného prvku; (5) ukazatele výstupů (s navrženými dalšími (užitečnými) ukazateli) a zdroje dat; (6) předpoklady; (7) ukazatele výsledků (s navrženými dalšími (užitečnými) ukazateli) a zdroje dat; (8) předpoklady; (9) ukazatele dopadů (s navrženými dalšími (užitečnými) ukazateli) a zdroje dat.

Zlepšení sociálního kapitálu

Vzorový rámec pro hodnocení pro sociální kapitál lze použít k posouzení toho, do jaké míry provádění přístupu LEADER zvyšuje sociální kapitál ve smyslu lepšího vytváření sítí, posílené vzájemné podpory a důvěry a potvrzení sdílených mentálních modelů, hodnot a přesvědčení.

Tabulka 5. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení sociálního kapitálu: Sítě

Složka	Zlepšení sociálního kapitálu
Klíčový prvek k posouzení	1. Sítě
Hodnotící otázka	Do jaké míry přispívá iniciativa LEADER ke kvalitním interakcím a vytváření sítí mezi příslušnými aktéry?

⁴ Evropská komise, Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova, *Evaluation support study of the costs and benefits of the implementation of LEADER – Final report*, Úřad pro publikace Evropské unie, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2762/995751>

Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.S:1.01: Velikost a rozmanitost sítě a kvalita interakcí v rámci místní akční skupiny se zlepšuje, nebo zůstává na vysoké úrovni.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Ačkoli hlavní ukazatele výstupů a výsledků mohou odrážet velikost a rozmanitost sítě, jsou navrženy další, které umožní lépe vystihnout kvalitu interakcí v síti. <u>Další ukazatele výstupů</u> lze použít k měření příležitostí k interakci mezi členy sítě a také k získání podrobnějšího obrazu o vytvořených spojeních (vazbách). <u>Další ukazatele výsledků</u> mohou ilustrovat bezprostřední výsledek těchto interakcí na vývoji složení sítě a zlepšení kvality sítě. Dohromady tak mohou tyto další ukazatele vytvořit solidní základ pro interpretaci ukazatele dopadu.
Činnosti	Vytvoření nebo udržení místního partnerství: složení MAS, zasedání valné hromady MAS a další doplňkové formáty/činnosti, které usnadňují interakce v rámci MAS.
Výstupy (ukazatele)/Zdroje dat	LAV.O.01: Počet členů místní akční skupiny rozdělený podle typu organizace: a) orgány veřejné správy; b) zástupci místních soukromých ekonomických zájmů; c) zástupci místních sociálních zájmů; d) ostatní. <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení příloha VII nařízení (EU) 2022/1475. Proměnné L600 až L604)</i>
	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.O.22: Počet zasedání valné hromady místní akční skupiny a dalších formátů/činností, které usnadňují interakce v rámci místní akční skupiny. <i>(Zdroj dat: Výroční zprávy MAS, údaje pro monitorování na úrovni MAS)</i> LAV.O.23: Počet a typ účastníků valných hromad místní akční skupiny. <i>(Zdroj dat: Výroční zprávy MAS, údaje pro monitorování na úrovni MAS)</i> LAV.O.24: Počet spojení (vazeb) mezi členy místní akční skupiny ve stejné oblasti (což by umožnilo vytvořit mapu zúčastněných stran podle témat a odhalit nové dílčí sítě). <i>(Zdroje dat: Výroční zprávy MAS, rozhovory, průzkum)</i>
Předpoklady	Různorodost nebo heterogenita členů MAS vede k vyššímu reprezentativnosti různých kategorií místních aktérů v místní akční skupině.
Výsledky (ukazatele)/Zdroje dat	LAV.R.01: Index rozmanitosti sítě členů místní akční skupiny. <i>(Zdroje dat: Administrativní záznamy MAS. Údaje pro monitorování a hodnocení příloha VII nařízení (EU) 2022/1475. Proměnné L600 až L604)</i>
	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.20: Vývoj počtu členů místní akční skupiny rozdělený podle typu (veřejné, soukromé, sociální místní zájmy atd.).

	(Zdroj dat: Na základě údajů pro monitorování a hodnocení přílohy VII nařízení (EU) 2022/1475. Proměnné L601 až L604 a tytéž údaje shromážděné později) LAV.R.21: Kvalita vzájemných interakcí mezi členy místní akční skupiny. (Zdroj dat: Rozhovory, průzkumy) Příklady obsahu průzkumu pro měření kvality: být vyslyšen; dosáhnout společného porozumění; vyřešit konflikty; užitečné výměny; vztahy pouze mezi aktéry spadajícími do stejné kategorie; vztahy mezi aktéry spadajícími do různých kategorií; vztahy mezi aktéry spadajícími do různých úrovní hierarchie; vztahy, které poškozují sociální souvislosti (negativní sociální kapitál).
Předpoklady	Komplexní a pestré složení sítě místní akční skupiny s častými interakcemi může vést ke zlepšení kvality jejich vztahů.
Dopady (ukazatele)/Zdroje dat	LAV.I.01: Členové místní akční skupiny, kteří jsou přesvědčeni, že se mezi jejími členy vyvinula kvalitní kultura spolupráce. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.S:1.02: Sociální interakce v oblasti místní akční skupiny, (ale i mimo tuto místní akční skupinu) se díky iniciativě LEADER zlepšily, nebo zůstávají na vysoké úrovni.
Činnosti	Provádění operací (projektů) místního rozvoje.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.02: Počet (nebo poměr) operací (projektů) společně provedených několika typy předkladatelů projektů (s uvedením typů). (Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení příloha VII nařízení (EU) 2022/1475. Proměnné L700 a L706. Rozhovory a průzkumy za účelem specifikace typů) LAV.O.03: Počet účastníků společných operací (projektů). (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)
Předpoklady	Účast v projektech LEADER přivádí členy komunity do vzájemného kontaktu a může vést k většímu zapojení do života komunity prostřednictvím účasti v místních skupinách.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.02: Důkazy o účastnících projektů (operací) LEADER, kteří zlepšili svou schopnost organizovat se v sociálních skupinách a začlenit se do struktury komunity. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)
Předpoklady	Zapojení členů komunity do místních skupin přispívá ke zlepšení sociálních interakcí.

Dopady (ukazatele)/zdroje dat	LAV.I.02: Vnímané zlepšení sociálních interakcí v oblasti místní akční skupiny mezi účastníky projektů LEADER. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)</i>
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.S:1.03: Místní akční skupina navázala nebo udržovala kontakty s příslušnými partnery mimo oblast této místní akční skupiny.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Soubor hlavních ukazatelů je navržen k měření míry zapojení místní akční skupiny do sítí mimo oblast, kde místní akční skupina působí, zejména prostřednictvím projektů meziregionální a nadnárodní spolupráce a interakcí s vnějšími subjekty. <u>Další ukazatele výstupů</u> mohou být použity k zachycení dalších potenciálních interakcí MAS a jejích členů s jinými sítěmi a institucemi nebo k zachycení účasti členů MAS na vzdělávacích akcích mimo oblast, kde MAS působí. <u>Další ukazatel výsledků</u> lze použít také k získání důkazů o interakcích MAS s externími sítěmi na různých úrovních (regionální, národní a nadnárodní). K zachycení kvality těchto vnějších interakcí lze použít <u>další ukazatel dopadu</u>. Dohromady mohou tyto další ukazatele vytvořit solidní základ pro interpretaci <u>dalšího ukazatele dopadu</u>.
Činnosti	Účast místní akční skupiny v sítích. Interakce místní akční skupiny s různými sítěmi. Realizace meziregionálních a nadnárodních projektů.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.04: Počet operací (projektů) meziregionální spolupráce realizovaných místní akční skupinou. <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnná L708)</i> LAV.O.05: Počet operací (projektů) nadnárodní spolupráce realizovaných místní akční skupinou. <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnná L709)</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.O.25: Počet členů místní akční skupiny, kteří se účastní jiných sítí na různých úrovních (místní, regionální, národní, nadnárodní). <i>(Zdroj dat: Rozhovory, průzkumy)</i> LAV.O.26: Počet nových spoluprací místní akční skupiny s dalšími příslušnými institucemi v oblasti, v níž místní akční skupina působí, i mimo ni. <i>(Zdroj dat: Rozhovory, průzkumy)</i> LAV.O.27: Počet účastí na vzdělávacích akcích mimo oblast, kde místní akční skupina působí (studijní pobyty, výměnné pobyty, mezinárodní

	konference atd.) - lze započítat jako účast na člena MAS nebo navštívenou vzdělávací akci. <i>(Zdroj dat: Rozhovory, průzkumy)</i>
Předpoklady	Účast členů místní akční skupiny v jiných sítích, jakož i interakce a nově navázaná spolupráce mohou zvýšit počet a kvalitu vnějších sítí, s nimiž je místní akční skupina MAS spojena. Účast v meziregionálních a nadnárodních projektech přispívá ke schopnosti místní akční skupiny „udržet si“ vnější inspiraci a trhy.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.03: Důkazy o kvalitě interakcí členů místní akční skupiny s dalšími (externími) aktéry. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.22: Počet vnějších sítí, kterých se místní akční skupina účastní: a) na různých úrovních (místní, regionální, národní, nadnárodní); b) spojených s iniciativou LEADER nebo širšího charakteru; a c) podporovaných místní akční skupinou. <i>(Zdroj dat: Rozhovory, průzkumy)</i>
Předpoklady	Účast v jiných sítích a četné interakce místních akčních skupin s ostatními mohou vést k posílení sítí, strategičtějším vztahům a obecně ke zlepšení kvality spolupráce. Meziregionální/nadnárodní výměna přispívá k výměně myšlenek a podporuje dovednosti potřebné k rozvíjení nových nápadů.
Dopady (ukazatele)/zdroje dat	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.I.13: Změna ve vnímání zúčastněných stran iniciativy LEADER, které se domnívají, že došlo ke zlepšení kvality vnějších sítí. <i>(Zdroj dat: Rozhovory, průzkumy)</i>

Zdroj: Zpracováno Evropskou asistenční službou pro hodnocení SZP (2024)

Tabulka 6. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení sociálního kapitálu: Vzájemná podpora a důvěra

Složka	Zlepšení sociálního kapitálu
Klíčový prvek k posouzení	2. Vzájemná podpora a důvěra
Hodnoticí otázka	Do jaké míry přispěla iniciativa LEADER k vzájemné podpoře a důvěře v rámci místní akční skupiny a místní komunity?

Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.S:2.01: Úroveň vzájemné podpory a důvěry v rámci místní akční skupiny a místní komunity v oblasti, kde místní akční skupina působí, se zvýšila, nebo zůstává na vysoké úrovni.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Soubor hlavních ukazatelů vytváří strukturu pro měření vzájemné podpory a důvěry prostřednictvím: • měření důkazů důvěry v místní akční skupinu, • zachycení výsledku těchto důkazů o úrovni důvěry, kterou místní komunita vkládá do místní akční skupiny, a nakonec, • odhadu zlepšení normativního sociálního kapitálu v oblasti, kde místní akční skupina působí. <u>Další ukazatele výstupů</u> jsou navrženy tak, aby umožnily hlubší pochopení důvěry tím, že rozlišují mezi jejími dvěma dimenzemi: partikularizovanou důvěrou, což je důvěra vůči lidem, které jedinec zná z častých interakcí (např. mezi kolegy v MAS nebo na úrovni rozhodování MAS), a generalizovanou důvěrou, což je abstraktnější postoj vůči obyvatelstvu v oblasti, kde MAS působí, obecně. <u>Další ukazatele výsledků</u> jsou rovněž navrženy k rozlišení bezprostředních účinků realizace iniciativy LEADER na vnímanou úroveň důvěry horizontálně v oblasti, kde MAS působí, a vertikálně mezi jednotlivými aktéry správy iniciativy LEADER. Nakonec jsou navrženy <u>další ukazatele dopadu</u>, které měří, jak se úroveň vnímané důvěry vyvíjí a upevňuje v čase horizontálně v oblasti, kde MAS působí, a vertikálně mezi různými aktéry správy iniciativy LEADER.
Činnosti	Veškeré činnosti, setkání a další interakce MAS mezi ŘO, PA, národní sítí pro SZP a místními akčními skupinami.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.06: Důkazy o důvěře v místní akční skupinu. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.O.28: Partikularizovaná důvěra mezi členy místní akční skupiny. <i>(Zdroj dat: Rozhovory, tematicky zaměřené skupiny zahrnující osoby v rámci MAS a mimo MAS)</i> LAV.O.29: Generalizovaná důvěra v oblasti místní akční skupiny (kontext pro zachycení míry důvěry v oblasti MAS). <i>(Zdroj dat: Případové studie, tematicky zaměřené skupiny, průzkum)</i>
Předpoklady	Existence důvěry v rámci místní akční skupiny, tj. mezi členy místní akční skupiny, snižuje počet sporů a vede k rychlejšímu řešení sporů, pokud k nim dojde. Existence důvěry v oblasti, kde místní akční skupina působí, podporuje budování ekonomických vztahů a otevírá cestu ke zlepšení ekonomické výkonnosti.

	Vzájemná podpora a důvěra mezi strukturami na centrální úrovni (ŘO, PA, národní síť pro SZP) a místními akčními skupinami přispívají k efektivnějšímu provádění iniciativy LEADER.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.04: Úroveň důvěry místní komunity vůči místní akční skupině. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny, případové studie) <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.23: Úroveň vzájemné podpory a důvěry mezi zúčastněnými stranami iniciativy LEADER (ŘO, PA, národní síť pro SZP a místními akčními skupinami). (Zdroj dat: Rozhovory, tematicky zaměřené skupiny, průzkum) LAV.R.24: Vnímání členů místní akční skupiny ohledně otevřeného dialogu, řešení místních sporů, transparentnosti a vzájemného přijímání názorů/nápadů ve vztahu k místnímu rozvoji. (Zdroj dat: Rozhovory, tematicky zaměřené skupiny, průzkum)
Předpoklady	Otevřený dialog, transparentnost rozhodovacího procesu, přijímání nových vizí a průběžné monitorování činnosti místní akční skupiny napomáhají vzniku sociální důvěry mezi členy místní akční skupiny. Dialog, transparentnost a dobrá koordinace usnadňují vznik důvěry mezi zúčastněnými stranami iniciativy LEADER (ŘO, PA, národní síť pro SZP a místními akčními skupinami).
Dopady (ukazatele)/zdroje dat	LAV.I.03: Změna důvěry místní komunity vůči místní akční skupině. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny, případové studie) <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.I.14: Změna vnímání členů MAS ohledně důvěry mezi nimi. (Zdroj dat: Rozhovory, tematicky zaměřené skupiny, průzkum) LAV.I.15: Změna vnímání ŘO, PA, národní sítě pro SZP a místních akčních skupin ohledně důvěry mezi nimi. (Zdroj dat: Rozhovory, tematicky zaměřené skupiny, průzkum)

Zdroj: Zpracováno Evropskou asistenční službou pro hodnocení SZP (2024)

**Tabulka 7. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení sociálního kapitálu:
Sdílené mentální modely, hodnoty a přesvědčení**

Složka	Zlepšení sociálního kapitálu
Klíčový prvek k posouzení	3. Sdílené mentální modely, hodnoty a přesvědčení
Hodnoticí otázka	Do jaké míry přispívá iniciativa LEADER ke sdíleným mentálním modelům, hodnotám a přesvědčením?

Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.S:3.01: Iniciativa LEADER v rámci místní akční skupiny a v její oblasti podporuje společnou vizi pro oblast místní akční skupiny, územní identitu, společné cíle, hodnoty a/nebo přesvědčení.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Ucelený soubor hlavních ukazatelů slouží k zachycení společenského povědomí v oblasti, kde místní akční skupina působí, a jeho bezprostředního vlivu na kvalitu spolupráce v místní komunitě a v konečném důsledku na vnímaný dopad provádění iniciativy LEADER na zlepšení místní identity a image oblasti. <u>Další ukazatele výsledků</u> jsou navrženy pro lepší zaměření bezprostředních účinků zvýšeného sociálního povědomí na lepší pochopení sociálních problémů a zvýšení sociálního začlenění. Je navržen <u>další ukazatel dopadu</u>, který doplňuje hlavní ukazatel tím, že se ještě více zaměřuje na vnímanou roli iniciativy LEADER směrem ke zvýšení sociálního začlenění a přijetí sdílených hodnot a na to, jak se tento ukazatel vyvíjí v čase.
Činnosti	Činnosti místní akční skupiny, zejména ty, které podporují kritickou analýzu regionu (např. při tvorbě strategie místního rozvoje). Rovněž činnosti zaměřené na sdělování faktů a čísel, jakož i výsledků procesů strategie místního rozvoje.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.07: Důkazy o sdíleném sociálním povědomí v oblasti místní akční skupiny. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)
Předpoklady	Zapojení lidí do projektů spolupráce posiluje jejich společné chápání sociálních problémů a zvyšuje jejich solidaritu a sklon zapojovat do projektů spolupráce znevýhodněné skupiny, ženy a mladé lidi.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.05: Důkazy o sdílených hodnotách v rámci spolupráce a/nebo společných operací (projektů), s ohledem na (a) schopnost dodržovat dohody; (b) pravdivost ve společenských a ekonomických vztazích; (c) vstřícnost a dodržování zásad právního státu; a (d) schopnost vyhnout se oportunistickému chování nebo „parazitování“. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny) <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.25: Stupeň rozpoznání sociálních problémů. (Zdroj dat: Rozhovory, tematicky zaměřené skupiny) LAV.R.26: Úroveň inkluзивity v projektech spolupráce (přijímání znevýhodněných skupin). (Zdroj dat: Rozhovory, tematicky zaměřené skupiny)
Předpoklady	Kombinace solidarity, rozpoznání sociálních problémů a začlenění znevýhodněných skupin, žen a mladých lidí usnadňuje spolupráci založenou na sdílených mentálních modelech a přesvědčeních.

Dopady (ukazatele)/zdroje dat	LAV.I.04: Vnímání toho, že činnost místní akční skupiny má vliv na zlepšení místní identity a na obraz (image) oblasti místní akční skupiny, jejích obyvatel, zdrojů a produktů. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)</i>
	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.I.16: Změna vnímání členů místní komunity ohledně toho, že iniciativa LEADER přispívá ke sdíleným mentálním modelům a přesvědčením a inkluzivní spolupráci. <i>(Zdroj dat: Rozhovory, tematicky zaměřené skupiny, průzkumy)</i>

Zdroj: Zpracováno Evropskou asistenční službou pro hodnocení SZP (2024)

Zlepšení správy

Vzorový rámec pro hodnocení pro správu lze použít k posouzení toho, do jaké míry provádění přístupu LEADER zlepšuje místní a víceúrovňovou správu a zvyšuje transparentnost procesů a rozhodování.

Tabulka 8. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení správy: Místní správa

Složka	Zlepšení správy
Klíčový prvek k posouzení	1. Místní správa
Hodnoticí otázka	Do jaké míry vedlo provádění iniciativy LEADER k zavedení procesů a mechanismů, které koordinuje a animuje místní akční skupina s cílem zajistit participativní, transparentní a inkluzivní rozhodování a silné zapojení komunity do tvorby a provádění strategie?
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.G:1.01: Inkluzivita při rozhodování – schopnost místních akčních skupin inkluzivně zapojovat organizace a lidi do rozhodování se zlepšuje, nebo zůstává na vysoké úrovni.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Soubor hlavních ukazatelů měří: • reprezentativnost na úrovni rozhodování, • bezprostřední výsledek reprezentativnosti na zavedení solidních procesů, které dále usnadňují a posilují inkluzivitu, a konečně, • vnímání místní komunity ohledně schopnosti místní akční skupiny inkluzivně zapojovat organizace a lidi do rozhodování. Je navržen <u>další ukazatel výstupů</u>, který doplní měření reprezentativnosti tím, že zachytí příležitosti, které tito zástupci mají k setkávání a spolupráci na valné hromadě a dalších setkáních důležitých pro rozhodování.

	Je navržen <u>další ukazatel výsledků</u>, který ukáže, jak reprezentativnost a příležitosti ke spolupráci mohou vést k pozitivnímu sledu výsledků v podobě rostoucího zastoupení. Je navržen <u>další ukazatel dopadu</u>, který ukáže vliv otevřenosti a inkluзивity na obecné vnímání místní komunity ohledně role místní akční skupiny při podpoře inkluзивity.
Činnosti	Valné hromady místní akční skupiny s volbami nebo jmenováním do rozhodovacího orgánu MAS. Zastoupené skupiny a/nebo organizace mají možnost kriticky zhodnotit způsob, jakým jsou jejich zájmy a preference konstruovány/prosazovány členy správní rady a jak zapojené zúčastněné strany mohou ovlivňovat rozhodnutí správní rady. Koordinační schůzky. Nastavení pravidel a činností pro zajištění mobility v rozhodovací skupině. Pracovníci a rozhodovací orgán MAS se schopností usnadňovat procesy a účast.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.08: Počet členů místní akční skupiny v rozhodovacím orgánu podle typu organizace, kterou zastupují, a podle pohlaví a věku: (a) orgány veřejné správy; (b) zástupci místních soukromých ekonomických zájmů; (c) zástupci místních sociálních zájmů; a (d) ostatní (nespadající do předchozích kategorií). <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnné L610 až L620. (příloha VII nařízení (EU) 2022/1475))</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.O.30: Počet zasedání valné hromady místní akční skupiny a/nebo jiných setkání důležitých pro rozhodování. <i>(Zdroj dat: Výroční zprávy MAS, údaje pro monitorování na úrovni MAS)</i>
Předpoklady	Otevřenost a inkluзивita místní akční skupiny umožňují zapojení nových členů a aktérů komunity a již zvoleným/jmenovaným členům správní rady umožňují získávat podněty od lidí z daného území. Písemné stanovy jsou předpokladem pro zapojení nových skupin, včetně aspektů souvisejících s mobilitou, do rozhodování. Zasedání valné hromady vedou k možnosti zapojení nových členů komunity a aktérů a k tomu, aby již zvolení/jmenovaní členové správní rady získali podněty od lidí z daného území. Širší účast různých skupin posiluje legitimitu a podporuje řešení sporů s včasnou integrací různých názorů. Do správy se zapojují účastníci, kteří se jí dosud neúčastnili. Pracovníci MAS mohou být rozhodovacímu orgánu nápomocni při zapojování nových členů a mohou pomáhat při organizaci činností, které vedou k zakotvení osob, členských skupin a členských organizací v MAS.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.06: Důkazy o procesech místní akční skupiny, které usnadňují inkluзивitu (začlenění) do místní správy.

	(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)
	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.27: Vývoj počtu členů místní akční skupiny rozdělený podle typu (veřejné, soukromé, sociální místní zájmy atd.). (Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnné L601 až L604 a stejné údaje shromážděné později)
Předpoklady	Inkluzivní složení rozhodovacího orgánu místní akční skupiny se solidními postupy pro další usnadnění inkluzivity zvyšuje důvěryhodnost místní akční skupiny, což se může odrazit v pozitivnějším vnímání místní akční skupiny místní komunitou.
Dopady (ukazatele)/zdroje dat	LAV.I.05: Vnímání členů místní komunity, že místní akční skupina inkluzivně zapojuje organizace a lidi do rozhodování. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny) <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.I.17: Změna procenta členů místní komunity, kteří si myslí, že iniciativa LEADER poskytla místní komunitě moc a zapojila nové aktéry nad rámec toho, čeho se dosahuje v centrálně (celostátně nebo regionálně) řízených programech. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.G:1.02: Administrativní a technické dovednosti místní akční skupiny a jejích pracovníků (v oblastech spadajících pod strategii místního rozvoje) se zlepšují, nebo zůstávají na vysoké úrovni.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Hlavní ukazatele výstupů a výsledků vytvoří základ pro zachycení činností, které pomáhají pracovníkům MAS, rozhodovacímu orgánu MAS a členům MAS získat nové dovednosti, a toho, jak jsou tyto dovednosti začleněny do každodenní práce místní akční skupiny a jak ji zlepšují. Je navržen <u>další ukazatel výsledků</u>, který měří účast pracovníků MAS, rozhodovacího orgánu MAS a členů MAS na činnostech v oblasti budování kapacit. Je navržen <u>další ukazatel dopadu</u>, který ukáže změnu obecného vnímání místní komunity, pokud jde o kvalitu podpory poskytované místní akční skupinou, jako výsledek získaných dovedností a jejich začlenění do práce MAS.
Činnosti	Budování kapacit nebo vzdělávací akce pro pracovníky MAS, rozhodovací orgány MAS a členy MAS. Činnosti zaměřené na animaci. Činnosti v oblasti tvorby strategie místního rozvoje. Činnosti v oblasti řízení sítě.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.09: Počet vzdělávacích akcí/akcí zaměřených na budování kapacit, které pomohly zlepšit administrativní a technické dovednosti místních akčních skupin, podle typu organizátora.

	(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, rozhovory)
Předpoklady	Účast na akcích zaměřených na budování kapacit nebo na vzdělávacích akcích, jakož i na různých činnostech místní akční skupiny vede k získání nových dovedností nebo zlepšení stávajících dovedností.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.07: Důkazy o zlepšení administrativních dovedností. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny) LAV.R.08: Důkazy o zlepšení technických dovedností místních akčních skupin ve strategii místního rozvoje a v oblastech, na které se vztahuje. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny) <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.28: Počet účastníků činností budování kapacit (včetně vzdělávacích) rozdělený podle typu účastníků (pracovníci MAS, rozhodovací orgán MAS, členové MAS). (Zdroj dat: Záznamy, údaje pro monitorování na úrovni ŘO/PA)
Předpoklady	Získáním nových nebo zlepšením stávajících dovedností mohou pracovníci MAS, rozhodovací orgán MAS a členové MAS poskytovat kvalitnější podporu procesům místního rozvoje, např. animaci, tvorbě strategií, spolupráci atd.
Dopady (ukazatele)/zdroje dat	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.I.18: Změna procenta předkladatelů projektů LEADER, kteří se domnívají, že pracovníci MAS, rozhodovací orgán MAS a/nebo členové MAS poskytují kvalitní podporu, např. podporu animace, podporu při vypracovávání strategie místního rozvoje, podporu procesů spolupráce atd. (Zdroj dat: Rozhovory, průzkumy)
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.G:1.03: MAS zlepšila animaci a podporu skutečných i potenciálních příjemců.
Činnosti	Činnosti zaměřené na animaci. Činnosti zaměřené na tvorbu strategie místního rozvoje. Činnosti řízení sítě.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.10: Počet činností zaměřených na animaci podle cílové skupiny zúčastněných stran, organizátora a typu činnosti. (Zdroj dat: Výroční zprávy MAS, databáze pro monitorování na úrovni MAS)
Předpoklady	Aktivity zaměřené na animaci a poskytovaná podpora budou motivovat členy místní komunity k účasti na provádění strategie místního rozvoje.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.09: Důkazy o podpoře (podle typu podpory) poskytnuté žadatelům a příjemcům, zejména těm, kteří dosud nežádali o podporu nebo nebyli podpořeni, včetně těžko dosažitelných skupin. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)

	LAV.I.06: Počet nových žadatelů jako výsledek činností zaměřených na animaci a podporu. <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS)</i>
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.G:1.04: Zlepšuje se komunikace v rámci místní akční skupiny, komunikace s potenciálními žadateli a místní komunitou.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Hlavní ukazatele mohou měřit úsilí místní akční skupiny komunikovat o svých činnostech a o úloze iniciativy LEADER při posilování místních komunit, což v konečném důsledku vede k většímu zviditelnění EU v těchto komunitách. <u>Další ukazatele výsledků</u> jsou navrženy pro získání hlubšího vhledu do bezprostředního výsledku těchto komunikačních aktivit: • při dosahování diverzifikovanější skladby projektů realizovaných v rámci strategie místního rozvoje; a • při poskytování příležitosti členům místní komunity k tomu, aby byli vyslyšeni. <u>Další ukazatele dopadu</u> jsou navrženy také za účelem odhadu změny ve vnímání strategie místního rozvoje a role místní akční skupiny ze strany místního obyvatelstva a dále pak k posouzení toho, do jaké míry komunikační úsilí místní akční skupiny zvyšuje inkluzivitu a přivádí více lidí do kontaktu s místním rozvojem.
Činnosti	Komunikační činnosti. Činnosti zaměřené na animaci.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.11: Počet místních akčních skupin s příslušnými dokumenty o jejich činnostech k dispozici na internetových stránkách. <i>(Zdroj dat: Internetové stránky MAS)</i> LAV.O.12: Důkazy o činnosti místní akční skupiny v oblasti komunikace a o jejím dosahu. <i>(Zdroj dat: Internetové stránky MAS, rozhovory, tematicky zaměřené skupiny, statistiky komunikace)</i>
Předpoklady	Činnosti v oblasti komunikace zvýší povědomí místní komunity o přístupu LEADER a o úloze místní akční skupiny a strategie místního rozvoje. Kromě toho bude více členů místní komunity motivováno k účasti na projektech provádějících strategii místního rozvoje. Dále pak, společně s činnostmi zaměřenými na animaci poskytnou členům místní komunity příležitosti být vyslyšeni a stát se součástí místní správy.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.10: Procento členů místní komunity, kteří znají a) místní akční skupinu; b) její činnost; a c) strategii místního rozvoje. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.29: Podíl (vyvážené rozdělení) provedených operací (projektů) podle typu předkladatele: (a) soukromé osoby nebo podniky; b) orgány veřejné

	správy; c) zástupci místních soukromých ekonomických zájmů (např. podnikatelská sdružení, obchodní komora atd.); d) zástupci místních sociálních zájmů (např. nevládní organizace, místní sdružení atd.); e) výzkumné organizace; f) společně provedené několika typy předkladatelů; g) předkladatelé, kteří spadají do jiných než uvedených kategorií, s uvedením i) předkladatelů, kteří nejsou členy místní akční skupiny a ii) předkladatelů, kteří dosud nežádali. <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnné L701 až L707, databáze pro monitorování na úrovni MAS)</i> LAV.R.30: Počet a typ zlepšení a změn pracovních postupů na základě návrhů a hodnocení členů místní komunity. <i>(Zdroj dat: Výroční zprávy MAS, průběžné hodnocení MAS)</i>
Předpoklady	Čím více se zvyšuje povědomí o iniciativě LEADER a jejím provádění a čím více členů místních komunit a místních aktérů realizuje projekty a/nebo má možnost formovat postupy místní správy, tím více se zviditelňuje úloha EU při posilování postavení místních komunit.
Dopady (ukazatele)/zdroje dat	LAV.I.07: Důkazy o tom, že členové místní komunity si myslí, že iniciativa LEADER přibližuje EU občanům. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)</i> LAV.I.08: Důkazy o tom, že členové místní komunity vnímají místní akční skupinu jako důvěryhodnou instituci/ústředního činitele místního rozvoje. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.I.19: LEADER podporuje procesy zapojení zdola nahoru. Více lidí zapojených do místního rozvoje. <i>(Zdroj dat: Analýza ukazatelů výsledků/výstupů)</i> LAV.I.20: Změna procenta členů místní komunity, kteří vědí o místní akční skupině a rozumí zásadám/strategii, z nichž se vychází. <i>(Zdroj dat: Průzkum v oblasti, kde MAS působí)</i>

Zdroj: Zpracovala Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Tabulka 9. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení správy: Víceúrovňová správa v iniciativě LEADER

Složka	Zlepšení správy
Klíčový prvek k posouzení	2. Víceúrovňová správa v iniciativě LEADER
Hodnoticí otázka	Do jaké míry vedlo provádění iniciativy LEADER k zavedení procesů a mechanismů spolupráce mezi ŘO/PA, regionálními orgány, sítěmi a místními akčními skupinami na základě standardů na úrovni EU s cílem

	posílit postavení místních akčních skupin, zvýšit jejich schopnost rozhodování, řízení a odpovědnosti?
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.G:2.01: Koordinace a komunikace mezi místní akční skupinou a ostatními úrovněmi správy se zlepšuje, nebo zůstává na vysoké úrovni.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Soubor hlavních ukazatelů zachycuje interakce mezi jednotlivými úrovněmi správy a příležitosti a potenciál místních akčních skupin ke kolektivnímu vyjednávání řešení pro zlepšení mechanismu provádění, a tedy i pro rozvoj pozitivního vnímání fungování víceúrovňové správy na všech úrovních. <u>Další ukazatele výstupů</u> jsou navrženy tak, aby se více zaměřily na interakce při budování kapacit a interakce s partnery mimo hlavní prováděcí mechanismus. <u>Další ukazatele výsledků</u> jsou navrženy s cílem lépe porozumět výsledku interakcí z hlediska počtu účastníků a získaných dovedností, rozdělení kompetencí mezi jednotlivé úrovně správy a jejího vlivu na snížení administrativní zátěže a zkrácení doby provádění. <u>Další ukazatele dopadu</u> jsou navrženy tak, aby lépe odrážely změny v postojích mezi jednotlivými úrovněmi správy a míru, do jaké uspořádání správy zvyšuje inkluzivitu a přivádí více lidí do kontaktu s místním rozvojem.
Činnosti	Místní akční skupiny se podílejí na navrhování „systémů“ a „postupů“, v jejichž rámci budou fungovat. Pracovníci ŘO/PA organizují workshopy/účastní se workshopů o budování kapacit v rámci metody LEADER a o přístupech ke zjednodušení administrativy. ŘO/PA, národní síť pro SZP a další síť organizují akce na téma budování kapacit pro místní akční skupiny. ŘO/PA zajišťuje komunikaci v oblasti budování kapacit. ŘO/PA se účastní setkávání/zasedání místních akčních skupin v oblastech, kde MAS působí. Podmínky pro provádění meziregionálních a nadnárodních projektů.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.13: Počet a typ interakcí mezi ŘO/PA a místními akčními skupinami nebo jejich zástupci (např. účast na setkáních/schůzích, valných hromadách, zasedání monitorovacího výboru). <i>(Zdroj dat: Záznamy/data pro monitorování na úrovni ŘO/PA a MAS, rozhovory s pracovníky MAS, ŘO a PA)</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.O.31: Důkazy o konzultacích s místními akčními skupinami o návrhu systémů a postupů a jejich zjednodušení. <i>(Zdroj dat: Záznamy/data pro monitorování na úrovni ŘO/PA)</i> LAV.O.32: Počet a typ⁵ akcí zaměřených na budování kapacit pro místní akční skupiny organizovaných ŘO/PA, národní sítí pro SZP.

⁵ Typ se týká budování kapacit: a) v oblasti regulačních podmínek; b) v oblasti tvorby projektů/metody LEADER a její role v rámci strategického plánu SZP/hodnocení.

	(Zdroj dat: Záznamy/data pro monitorování na úrovni ŘO/PA) LAV.O.33: Důkazy o interakcích s dalšími relevantními rozvojovými institucemi a) v oblasti místní akční skupiny; b) s dalšími národními sítěmi a c) s dalšími sítěmi EU (např. členství a účast na činnostech/akcích). (Zdroj dat: Rozhovory, průzkumy)
Předpoklady	Zapojení aktérů místní správy, např. místních akčních skupin, zlepšuje a zefektivňuje postupy při provádění právních předpisů. Budování kapacit pracovníků přispívá k lepšímu provádění iniciativy LEADER. Case management, který lépe vyhovuje metodě LEADER, v níž místní správa jako součást víceúrovňové správy přináší další přidanou hodnotu. Akce zaměřené na budování kapacit přispívají k pozitivnímu příběhu o metodě LEADER a podporují mnoho místních akčních skupin najednou. Setkání a interakce mezi pracovníky ŘO/PA a místními akčními skupinami zlepšují provádění.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.11: Důkazy o zlepšení kvality interakcí mezi ŘO/PA/národní sítí pro SZP a místními akčními skupinami nebo jejich zástupci. (Zdroj dat: Průzkum, rozhovory s pracovníky MAS, ŘO, PA a národní sítě pro SZP) Další (užitečné) ukazatele: LAV.R.31: Počet a typ pracovníků, rozhodovacího orgánu a/nebo členů MAS, kteří se účastní činností v oblasti budování kapacit (včetně vzdělávacích) organizovaných ŘO/PA, národní sítí pro SZP nebo jinými subjekty. (Zdroj dat: Záznamy/data pro monitorování na úrovni ŘO/PA) LAV.R.32: Počet setkání MAS, kterých se účastní pracovníci ŘO/PA. (Zdroj dat: Záznamy/data pro monitorování na úrovni ŘO/PA) LAV.R.33: Důkazy o dovednostech a schopnostech ŘO/PA/národní sítě pro SZP při řízení vztahů s místními akčními skupinami podle typu dovedností (např. řešení sporů, koordinace). (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny) LAV.R.34: Počet a typ⁶ úkolů, které jsou zcela delegovány na místní akční skupiny, s uvedením, zda spadají pod čl. 33 odst. 3 nařízení (EU) 2021/1060, či nikoli. (Zdroj dat: Záznamy/data pro monitorování na úrovni ŘO/PA) LAV.R.35: Počet a typ úkolů, které spadají do výlučné pravomoci jiných úrovní správy (např. ŘO/PA, regionální atd.). (Zdroj dat: Záznamy/data pro monitorování na úrovni ŘO/PA) LAV.R.36: Počet a typ úkolů, u nichž odpovědnost sdílí místní akční skupiny a další úrovně správy. (Zdroj dat: Záznamy/data pro monitorování na úrovni ŘO/PA)

⁶ Typ se týká: a) schválení projektu; b) kontroly způsobilosti; c) kontroly.

	LAV.R.37: Důkazy o snížení administrativní zátěže u nositelů projektů. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny, případové studie) LAV.R.38: Zkrácení času: a) na schválení projektu; b) na kontrolu způsobilosti; c) na kontrolu. (Zdroj dat: Databáze/záznamy na úrovni MAS/data pro monitorování na úrovni ŘO/PA)
Předpoklady	Zlepšení kvality interakcí mezi ŘO/PA/národní sítí pro SZP a místními akčními skupinami nebo jejich zástupci prostřednictvím zlepšení a zjednodušení systémů, pravidel a postupů, jakož i činností, které zlepšují komunikaci a koordinaci a posilují vazby mezi nimi.
Dopady (ukazatele)/zdroje dat	LAV.I.09: Důkazy o pozitivním vnímání lidí v ŘO/PA/národní sítí pro SZP a místní akční skupině, kteří jsou přesvědčeni, že vazby a koordinace/komunikace mezi ŘO/PA/národní sítí pro SZP a místními akčními skupinami byly posíleny. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny) <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.I.21: LEADER podporuje procesy zapojení zdola nahoru. Více lidí v místním rozvoji. (Zdroj dat: Analýza ukazatelů výsledků/výstupů) LAV.I.22: Změna procenta pracovníků ŘO/PA a místních akčních skupin, kteří se domnívají, že ŘO/PA dobře řídí vztahy s místními akčními skupinami. (Zdroj dat: Rozhovory, průzkumy)

Zdroj: Zpracovala Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Zlepšení výsledků a dopadů

Vzorový rámec pro hodnocení pro zlepšení výsledků a dopadů lze použít k posouzení toho, do jaké míry provádění přístupu LEADER využívá stávající zdroje, podporuje inovativnější a udržitelnější projekty, které jsou přizpůsobeny místním potřebám, a posiluje vazby mezi místními aktéry.

Tabulka 10. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení výsledků a dopadů: Zvýšení pákového efektu

Složka	Zlepšení výsledků a dopadů
Klíčový prvek k posouzení	1. Zvýšení pákového efektu
Hodnoticí otázka	Do jaké míry vytváří iniciativa LEADER pákový efekt?

Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.E:1.01: Strategie místního rozvoje stimulovala další investice nebo činnosti v oblasti místní akční skupiny, aby byly dosaženy strategické cíle strategie místního rozvoje, které nebyly přímo financovány v rámci iniciativy LEADER.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Soubor hlavních ukazatelů měří další finanční a lidské (dobrovolnické) zdroje mobilizované strategií místního rozvoje. Je navržen <u>další ukazatel výstupů</u>, který zachycuje pákový efekt ve schopnosti MAS a členů MAS mít užitek z příležitostí financování a přinášet více investic do oblasti, kde MAS působí. <u>Další ukazatele výsledků</u> jsou navrženy tak, aby zachytily odrazový efekt metody LEADER, pokud jde o nové nefinancované projekty, replikaci úspěšných projektů a využití jiných finančních prostředků.
Činnosti	Zavedení a řízení monitorovacího systému. Provádění a monitorování operací (projektů). Vytváření sítí a technická pomoc. Průběžná interakce s předkladateli podporovaných projektů. Činnosti v oblasti komunikace.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.14: Poměr finančních prostředků z EZFRV na strategii místního rozvoje k ostatním finančním prostředkům (mimo EZFRV) vynaloženým na strategii místního rozvoje, z toho a) ze soukromých zdrojů, b) z veřejných zdrojů. <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, výroční zprávy MAS. Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnná L922)</i> LAV.O.15: Důkazy (počet a výdaje) o projektech, u nichž místní akční skupina žádá o finanční prostředky mimo EZFRV. <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, rozhovory)</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.O.34: Důkazy o činnostech zaměřených na animaci, které pomohly místním aktérům získat přístup k dalším zdrojům financování za účelem dosažení strategických cílů strategie místního rozvoje. <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, rozhovory)</i>
Předpoklady	Strategie místního rozvoje vytváří pákový efekt prostřednictvím strategického řízení v porovnání s přínosem ad hoc žádostí (nikoliv ve strategickém rámci) k místnímu rozvoji. Pákový efekt se projevuje stimulací investic a dobrovolnické práce a replikací inovativních projektů.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.12: Důkazy o operacích (projektech), které zahrnují dobrovolnickou práci. <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, rozhovory)</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.39: Důkazy o operacích (projektech) předkládaných/podporovaných místní akční skupinou, které vytvářejí nové nefinancované projekty. <i>(Zdroj dat: Rozhovory, tematicky zaměřené skupiny)</i> LAV.R.40: Důkazy o realizovaných inovativních operacích (projektech), které jsou replikovány dalšími (veřejnými/soukromými) aktéry v oblasti.

	(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny) LAV.R.41: Důkazy (počet a částka) o projektech iniciovaných/podporovaných místní akční skupinou, které pomohly místním aktérům získat přístup k jiným finančním prostředkům. (Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS/rozhovory s pracovníky MAS)
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.E:1.02: Intervence v rámci iniciativy LEADER umožnily identifikovat a motivovat nové předkladatele projektů.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Soubor hlavních ukazatelů dobře zachycuje úsilí MAS o identifikaci a motivaci nových předkladatelů projektů tím, že měří jejich počet a pozitivní vnímání schopností MAS ze strany místní komunity. <u>Další ukazatel výsledků</u> je navržen pro kvantitativnější odhad úrovně nových předkladatelů projektů v porovnání s celkovým počtem předkladatelů projektů LEADER.
Činnosti	Činnosti zaměřené na animaci a technická pomoc. Provedené činnosti zaměřené na komunikaci.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.16: Počet nových předkladatelů projektů podpořených místní akční skupinou, pro něž byla rozhodující finanční podpora z intervence LEADER. (Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, rozhovory, průzkumy)
Předpoklady	Pákový efekt je vyjádřen posouzením toho, do jaké míry by byly projekty realizovány bez podpory iniciativy LEADER. Činnosti zaměřené na animaci a komunikaci informovaly potenciální příjemce a motivovaly je k podání žádosti. Pomohly také novým předkladatelům projektů zlepšit jejich původní návrhy projektů a přispěly k urychlení realizace jejich projektů.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.13: Důkazy o tom, že členové místní komunity v oblasti místní akční skupiny pozitivně vnímají její schopnost identifikovat a posílit postavení nových předkladatelů projektů. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny) <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.42: Podíl (procento) nových a/nebo od hlavního proudu odlišných profilů podniků/aktérů provádějících operace (projekty). (Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, rozhovory, průzkumy)

Zdroj: Zpracovala Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Tabulka 11. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení výsledků a dopadů: Projekty dobře přizpůsobené potřebám území

Složka	Zlepšení výsledků a dopadů
Klíčový prvek k posouzení	2. Projekty dobře přizpůsobené potřebám oblasti místní akční skupiny
Hodnoticí otázka	Do jaké míry strategie LEADER a akce místní akční skupiny odpovídají specifickým místním potřebám a územním cílům?
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.E:2.01: Strategie LEADER odpovídá specifickým místním potřebám a územním cílům tím, že umožňuje realizaci projektů různých typů předkladatelů, které zhodnocují specifické územní přednosti a identitu.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Soubor hlavních ukazatelů odráží rozmanitost předkladatelů projektů a způsob, jakým jejich operace (projekty) řeší identifikované potřeby. Odráží také to, jak tato rozmanitost staví na územních přednostech, což podporuje identitu komunity a vede k plynulejším a inkluzivnějším strukturálním změnám. Je navržen <u>další ukazatel dopadu</u> , který zachycuje vnímání toho, do jaké míry může LEADER lépe řešit místní potřeby ve srovnání s centrálně řízenými intervencemi.
Činnosti	Konzultace s místní komunitou za účelem definování místních potřeb a diskuse o intervenční logice a návrhu opatření. Setkání s místní komunitou/aktéry s cílem navrhnout specifické operace přizpůsobené možnostem oblasti, kde MAS působí. Setkání s rozhodovacím orgánem MAS a členy MAS za účelem prodiskutování relevance prováděných operací (projektů) a případné revize intervenční logiky strategie místního rozvoje tak, aby lépe řešila místní potřeby.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.17: Počet a podíl operací (projektů) realizovaných různými typy předkladatelů projektů. <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnné L700 až L709)</i> LAV.O.18: Počet operací (projektů), které přispívají k jednotlivým typologiím potřeb identifikovaných ve strategii místního rozvoje, včetně ekologické, digitální nebo sociální transformace venkova. <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnné L800 až L810. Databáze pro monitorování na úrovni MAS)</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.O.35: Počet specifických (víceúčelových) operací prováděných místní akční skupinou. <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, rozhovory s pracovníky MAS)</i>
Předpoklady	Předkladatelé, kteří realizují projekty s lepšími znalostmi o tom, jak lze využít místní přednosti k řešení identifikovaných potřeb, zvýší podíl projektů, které staví na územních přednostech.

Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.14: Podíl operací (projektů), které zhodnocují jedinečné územní přednosti. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny, databáze pro monitorování na úrovni MAS)</i>
Předpoklady	Čím více je operací (projektů) realizovaných různými předkladateli na základě územních předností, tím účinnější a inkluzivnější jsou změny v místních socioekonomických strukturách a tím zřejmější je, že přístup LEADER podporuje identitu komunity.
Dopady (ukazatele)/zdroje dat	LAV.I.10: Důkazy o operacích (projektech), které přinášejí prospěch komunitě a posilují její identitu. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)</i>
	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.I.24: Vnímání toho, že potřeby území jsou lépe uspokojovány operacemi (projekty) podporovanými strategií místního rozvoje ve srovnání s jinými opatřeními strategického plánu pro SZP, které mají podobné cíle. <i>(Zdroj dat: Rozhovory, tematicky zaměřené skupiny)</i>

Zdroj: Zpracovala Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Tabulka 12. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení výsledků a dopadů: Projekty s inovativními prvky na místní úrovni

Složka	Zlepšení výsledků a dopadů
Klíčový prvek k posouzení	3. Projekty s inovativními prvky na místní úrovni
Hodnoticí otázka	Do jaké míry jsou projekty LEADER v místních souvislostech inovativní?
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.E:3.01: Iniciativa LEADER podporuje zavádění/šíření inovací v místních souvislostech.
Činnosti	Formulování výběrových kritérií. Akce na budování kapacity. Činnosti zaměřené na animaci a vzdělávací činnosti, technická pomoc.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.19: Počet operací (projektů), které jsou v místních souvislostech inovativní. <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnná L710)</i>
Předpoklady	Místní akční skupiny a místní předkladatelé projektů zavádějí různé typy inovací (např. produktů, procesů, služeb, organizační, technologické, sociální, inovace obchodních modelů a další typy inovací). Inovace jsou definovány na místní úrovni národními nebo regionálními orgány nebo samotnými místními akčními skupinami.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.15: Podíl (procento) výdajů na inovativní operace (projekty) na celkových výdajích.

	(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS) LAV.R.16: Důkazy o inovacích vytvořených na místní úrovni v reakci na a) digitální; b) ekologické; c) ekonomické; a d) sociální výzvy/transformaci. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)
Předpoklady	S tím, jak se díky přístupu LEADER zvyšuje podíl inovativních operací (projektů), mění se i vnímání zúčastněných stran, pokud jde o lepší schopnost LEADER vytvářet inovace na místní úrovni.
Dopady (ukazatele)/zdroje dat	LAV.I.11: Procento zúčastněných stran iniciativy LEADER, které se domnívají, že iniciativa LEADER přispívá ke vzniku nových nápadů, produktů nebo postupů v oblasti místní akční skupiny, které jsou v místních souvislostech inovativní. (Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)

Zdroj: Zpracovala Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Tabulka 13. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení výsledků a dopadů: Udržitelné projekty

Složka	Zlepšení výsledků a dopadů
Klíčový prvek k posouzení	4. Udržitelné projekty
Hodnoticí otázka	Do jaké míry přinášejí projekty LEADER udržitelné výsledky?
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.E:4.01: Projekty LEADER přinášejí udržitelné výsledky.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Hlavní ukazatele odrážejí kombinaci projektů a příznivého prostředí vytvořeného podporou poskytovanou místními akčními skupinami pro zlepšení projektů. Je navržen <u>další ukazatel výstupů</u>, který má zachytit udržitelnost prostřednictvím rozvoje financovaných projektů po skončení období financování. Je navržen <u>další ukazatel výsledků</u>, který má kvantifikovat podíl investic do služeb a infrastruktury, které přetrvají i po skončení období financování. Nakonec je navržen <u>další ukazatel dopadu</u>, který má kvantifikovat optimistický postoj zúčastněných stran iniciativy LEADER k perspektivní trvalosti projektů a účinků.
Činnosti	Provádění operací (projektů). Technická pomoc předkladatelům projektů LEADER/příjemcům. Monitorování projektů. Pokračování v interakci s předkladateli podporovaných operací (projektů).

Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.20: Počet operací (projektů), které přispívají k a) ekonomické; b) environmentální; a c) sociální udržitelnosti. <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, elektronický informační systém strategických plánů SZP, výroční zprávy MAS)</i>
	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.O.36: Počet projektů, z nichž se po skončení financování vyvinou jiné projekty nebo které se stanou součástí jiných projektů či sítí. (Tento ukazatel by se vztahoval na projekty financované v předchozích programových obdobích a v současném období jej lze použít pouze v rámci hodnocení ex post za předpokladu, že byly tyto projekty ukončeny na počátku stávajícího programového období). <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, elektronický informační systém strategických plánů SZP, výroční zprávy MAS)</i>
Předpoklady	Projekty založené na místních znalostech a/nebo zdokonalené s podporou místní akční skupiny budou udržitelnější.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.17: Důkazy o operacích (projektech), jejichž udržitelnost se zlepšila díky konzultacím s místní akční skupinou. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)</i> LAV.R.18: Důkazy o operacích (projektech), které jsou udržitelné díky znalosti místních podmínek. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny, rozhovory)</i>
	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.43: Počet/podíl operací (projektů) týkajících se zlepšení služeb a infrastruktury pro místní komunitu, které přetrvávají alespoň pět let po ukončení financování. <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, elektronický informační systém strategických plánů SZP, výroční zprávy MAS)</i>
Předpoklady	S rostoucím počtem udržitelných projektů budou zúčastněné strany iniciativy LEADER optimističtější, pokud jde o perspektivní trvalost projektů financovaných z iniciativy LEADER a o účinky, které přinášejí.
Dopady (ukazatele)/zdroje dat	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.I.25: Procento zúčastněných stran iniciativy LEADER, které se domnívají, že účinky projektů LEADER trvají i po skončení financování. <i>(Zdroj dat: Tematicky zaměřené skupiny, průzkumy)</i>

Zdroj: Zpracovala Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Tabulka 14. Podrobný rámec pro hodnocení (s dalšími ukazateli) pro zlepšení výsledků a dopadů: Projekty, které podporují vazby mezi místními aktéry

Složka	Zlepšení výsledků a dopadů
Klíčový prvek k posouzení	5. Projekty, které podporují vazby mezi místními aktéry
Hodnoticí otázka	Do jaké míry podporuje iniciativa LEADER vazby mezi aktéry (např. partnerství, sítě, společně realizované projekty a spolupráce), které by bez ní neexistovaly?
Faktor úspěchu/stručný popis	FOS.E:5.01: Projekty spolupráce jsou vznikají nebo dále trvají.
Odůvodnění použití dalších ukazatelů	Hlavní ukazatele odrážejí počet a podíl projektů, které fungují v synergii a vytvářejí spolupráci. Je navržen <u>další ukazatel výstupů</u>, který rovněž zachycuje počet a typ spoluprací, které vznikají realizací synergických projektů. <u>Další ukazatele výsledků</u> jsou navrženy tak, aby kvantifikovaly podíl veřejných výdajů na projekty LEADER realizované několika typy předkladatelů, projekty meziregionální a nadnárodní spolupráce na celkové částce vyplacené z EZFRV na realizaci operací (projektů). Navrhuje se <u>další ukazatel dopadů</u>, který by odrážel míru, do jaké zúčastněné strany LEADER vnímají iniciativu LEADER jako nástroj, který podporuje silnější vazby mezi místními aktéry.
Činnosti	Činnosti zaměřené na animaci, setkání, technická pomoc.
Výstupy (ukazatele)/zdroje dat	LAV.O.21: Počet operací (projektů) LEADER, které fungují v synergii. <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, rozhovory, výroční zprávy MAS)</i> <u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.O.37: Počet a typ spoluprací, které vznikly v rámci projektů LEADER. <i>(Zdroj dat: Databáze pro monitorování na úrovni MAS, průzkumy)</i>
Předpoklady	Správné uplatňování integrovaného, víceodvětvového přístupu a spolupráce vedlo k podpoře konkrétních a funkčních vazeb mezi aktéry ve venkovských oblastech a vytvořilo synergie na úrovni projektu a mezi aktéry projektu.
Výsledky (ukazatele)/zdroje dat	LAV.R.19: Podíl operací (projektů) LEADER, které vedly ke spolupráci ve formě sítí, partnerství, společně realizovaných projektů a jiné spolupráce/synergií. <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnné L706, L708, L709 a L700)</i>

	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.R.44: Podíl veřejných výdajů na operace (projekty) LEADER prováděné několika typy předkladatelů. <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnné L706 a L922)</i> LAV.R.45: Podíl veřejných výdajů na operace (projekty) spolupráce. <i>(Zdroj dat: Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnné L708, L709 a L922)</i>
Předpoklady	Čím více společných operací (projektů) spolupráce je realizováno, tím pozitivnější je procento zúčastněných stran iniciativy LEADER, které se domnívají, že LEADER posiluje vazby mezi místními aktéry.
Dopady (ukazatele)/zdroje dat	<u>Další (užitečné) ukazatele:</u> LAV.I.26: Změna procenta zúčastněných stran iniciativy LEADER, které se domnívají, že iniciativa LEADER vytváří silnější vazby mezi aktéry. <i>(Zdroj dat: Průzkumy, tematicky zaměřené skupiny)</i>

Zdroj: Zpracovala Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Příloha 6. Příklady použití navrhovaného rámce pro hodnocení

Tematická pracovní skupina, která tyto Pokyny vypracovala, spolupracovala s odborníky a zúčastněnými stranami na následujících příkladech, které hodnotí přidanou hodnotu iniciativy LEADER na úrovni místní akční skupiny a strategického plánu SZP. Tyto příklady poskytují rozsah a cíle hodnocení a popis jednotlivých kroků hodnocení, zejména pak plánování, přípravy, strukturování a shromažďování důkazů, jakož i analýzu informací, odpovědi na hodnoticí otázky a šíření informací cílovým skupinám.

Tyto příklady jsou inspirovány skutečnými hodnoceními a využívají prvky rámce pro hodnocení uvedeného v Pokynech, jakož i některé další ukazatele bližší kontextu předložených příkladů. Proces vypracování/přizpůsobení rámce by měl rovněž být inspirací pro navrhování ukazatelů/přizpůsobování ukazatelů z Pokynů konkrétnímu kontextu a potřebám hodnocení.

Příklad 1: Hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER na úrovni místní akční skupiny se zaměřením na správu

Tento příklad krok za krokem ilustruje praktické použití hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER na úrovni místní akční skupiny. Hlavní důraz je kladen na aspekty správy.

Základní informace

V tomto příkladu daná oblast místní akční skupiny zahrnuje pět převážně venkovských obcí. Oblast MAS má 45 000 obyvatel žijících na venkově a 15 000 obyvatel centra největšího města nespadá do iniciativy LEADER. Tato MAS financuje spolupráci, investice, transfer znalostí a vzdělávání, jakož i opatření na rozvoj podnikání. V MAS pracují čtyři zaměstnanci na částečný úvazek (manažer MAS, finanční expert, projektový poradce a osoba zabývající se komunikací a aktivizací mládeže). Kromě financování z EZFRV místní akční skupina řídí také projekty financované z jiných zdrojů (např. ESF, EFRR a Evropa pro občany). MAS má tripartitní řídicí orgán složený ze tří zástupců z každé z pěti obcí (po jednom zástupci veřejného sektoru, soukromého sektoru a místní komunity). Kromě toho má místní akční skupina pracovní skupinu pro mládež.

Na několika fórech se diskutovalo o myšlence zavedení komunitně vedeného místního rozvoje v centrální části největšího města. Při té příležitosti zazněly některé skeptické názory ohledně hodnoty komunitně vedeného místního rozvoje oproti přímému financování rozvoje města prostřednictvím otevřených výzev. Jiní zdůrazňovali význam zapojení místní komunity do rozvoje. Místní akční skupina a skupina aktivistů

ve městě se v následujícím roce rozhodly požádat o externí financování za účelem založení skupiny pro komunitně vedený místní rozvoj v městské oblasti („městské místní akční skupiny“). Aby si městská rada zajistila spolufinancování ze strany města, požádala MAS o poskytnutí informací o tom, jak se místní akční skupině podařilo zlepšit účast různých druhů aktérů na místním rozvoji, tj. o analýzu složky správy v rámci přidané hodnoty iniciativy LEADER.

Plánování hodnocení

Na začátku místní akční skupina vytvořila pracovní skupinu pro hodnocení, která se skládala ze zainteresovaných členů rozhodovacího orgánu MAS, pracovníků MAS, řídicího orgánu MAS a výzkumného pracovníka s odbornými znalostmi v oblasti řádné správy, aby naplánovala zaměření, postup a časový harmonogram hodnocení.

Ve fázi plánování pracovní skupina pro hodnocení:

- definovala účel a zaměření hodnocení;
- dohodla administrativní a koordinační opatření pro hodnocení;
- definovala témata a úkoly hodnocení;
- prověřila dostupné údaje a informace;
- naplánovala časový harmonogram a dostupné zdroje pro hodnocení;
- naplánovala šíření výsledků hodnocení.

Vzhledem k tomu, že hodnocení mělo být použito v žádosti o finanční prostředky na založení MAS a městská rada chtěla získat informace o tom, jak místní akční skupina zlepšila účast (participaci) na místním rozvoji, **zaměřilo se hodnocení na aspekt přidané hodnoty iniciativy LEADER spočívající ve zlepšení správy.** Hodnocení by rovněž poskytlo MAS důležité informace o jejích mechanismech správy, kvalitě interakcí v rámci sítě MAS a úspěšnosti jejího úsilí o zlepšení začlenění do místního rozvoje. MAS by rovněž obdržela doporučení ke zlepšení, a to jak z hlediska zlepšení své činnosti v oblasti začleňování, tak z hlediska monitorování vývoje.

Místní akční skupina financovala hodnocení a zajistila smlouvu o hodnocení. Pracovní skupina fungovala jako řídicí skupina pro hodnocení. Externí hodnotitel byl vybrán na základě otevřeného výběrového řízení. Na hodnocení měla MAS vyhrazenou částku maximálně 15 000 EUR. Kromě toho MAS vyčlenila celkem 20 pracovních dnů dvou pracovníků po dobu jednoho roku na plánování, přípravu a řízení hodnocení a šíření jeho výsledků. Fáze plánování a přípravy byla naplánována na dva měsíce. Po výběru hodnotitele mělo hodnocení probíhat šest měsíců. Poslední měsíc měl být věnován šíření výsledků hodnocení a interní diskusi o získaných poznatcích.

Vzhledem k tomu, že bylo třeba získat informace o zlepšení a kvalitě účasti různých druhů aktérů místního rozvoje, pracovní skupina zkoumala koncept řádné správy, který je obvykle považován za participativní, spravedlivý a inkluzivní, orientovaný na konsensus, citlivý, odpovědný, transparentní a dodržující zásady právního státu.⁷ Pracovní skupina zaznamenala, že řádnou správu podporují tyto zásady LEADER: **místní partnerství a rozvoj zdola nahoru.**

Pracovní skupina se rozhodla zaměřit hodnocení na zlepšení účasti a spolupráce různých druhů aktérů v místním rozvoji. Vzhledem k tomu, že hodnocení probíhá pouze v oblasti, kde místní akční skupina působí, nebyl k dispozici dostatek údajů pro provedení kvantitativního hodnocení. Proto mělo hodnocení kvalitativní charakter. Aby se zvýšila robustnost hodnocení, rozhodla pracovní skupina, že bude použit **přístup založený na teorii** s participativními prvky.

Pracovní skupina projednala úkoly hodnocení a rozhodla zahrnout do něj následující body:

- přehled literatury na téma zlepšení účasti (participace) a vytváření sítí v místním rozvoji;
- přezkum teorie změny⁸;
- analýzu dokumentů a ukazatelů;
- elektronické průzkumy mezi členy MAS a členy rozhodovacího orgánu MAS;
- tematické rozhovory s místními sdruženími a rozhodovacími orgány obcí; a
- workshop na téma participace pro členy místní komunity.

Existující údaje zahrnovaly informace o členech MAS, rozhodovacím orgánu MAS a členech pracovních skupin za období 15 let – účastnících plánování strategie místního rozvoje. Dále byly při hodnocení využity zápisy ze zasedání rozhodovacího orgánu a pracovních skupin MAS a průzkumy prováděné místní akční skupinou, které byly

⁷ OHCHR, About Good Governance, UN, <https://www.ohchr.org/en/good-governance/about-good-governance>.

⁸ Resch, A., Using the theory of change approach for assessing the intervention logic – Lessons learned from the impact evaluation of P6 of the Austrian RDP 2014-2020, PowerPoint, prezentováno na workshopu správné praxe Appraising Intervention Strategies Under the CAP: Experiences and Outlook, Řím, 2019, & Resch, A., Evaluation Plan for the Agriculture and Rural Advisory System (ARAS), 2018, https://ec.europa.eu/enrd/evaluation/good-practice-workshops/appraising-intervention-strategies-under-cap-experiences-and_en.html.

zaměřeny na členy místní komunity a aktéry zapojené do plánování a provádění strategie místního rozvoje.

Pracovní skupina vypracovala plán komunikace a vzdělávání pro hodnocení. Komunikace začala v okamžiku, kdy byl vybrán hodnotitel, a komunikace místní akční skupiny podpořila nábor informantů (respondentů) pro rozhovory a průzkumy. Hodnocení bylo ukončeno vzdělávacím seminářem, na kterém byly prezentovány výsledky. Když bylo hodnocení dokončeno, byly závěry komunikovány různým cílovým skupinám, přičemž pro každou z nich byly použity vhodné nástroje a kanály.

Příprava na hodnocení

Při přípravě hodnocení se pracovní skupina vrátila k intervenční logice a teorii změny a definovala hodnotící otázky na základě dříve identifikovaných témat, která byla předmětem zájmu. Teorii změny lze využít i k definování hypotéz, jejichž platnost se zkoumá prostřednictvím shromážděných údajů. Níže uvedená tabulka znázorňuje teorii změny vnitřních aspektů správy MAS.

Tabulka 15. Zobrazení teorie změny vnitřních aspektů správy místní akční skupiny

OPATŘENÍ POKUD provedeme určitá opatření	=>	MECHANISMUS A požadované procesy proběhnou určitým způsobem	=>	ZMĚNA který vede k očekávané změně	=>	Hlavní cíl
MAS aktivně podporuje: - diverzifikaci členů v rozhodovacích orgánech; - vytváření pracovních skupin a dalších tematických skupin pro různé zúčastněné strany, aby se mohly podílet na práci MAS; - vytvoření participativního procesu pro přípravu strategie místního rozvoje; - vytvoření a udržování transparentních a		O zapojení do činnosti MAS, do rozhodovacích orgánů MAS a do procesu přípravy a provádění strategie místního rozvoje projeví zájem různé typy lidí. Interní postupy jsou přijímány a brány jako vodítko při rozhodování a interakcích v rámci sítě MAS.		V orgánech jsou zastoupeny různé typy lidí, jejichž účast je vítána a kteří reprezentují různá prostředí, věkové skupiny a pohlaví. Mechanismy práce rozhodovacích orgánů MAS zajišťují, že všechny typy aktérů mohou ovlivňovat rozhodování. Na tvorbě a provádění strategie MAS se podílejí různé typy členů/aktérů místní komunity.		Zlepšuje se účast a kvalita interakcí různých typů aktérů v místním rozvoji.

spravedlivých vnitřních postupů.						
-------------------------------------	--	--	--	--	--	--

Zdroj: Zpracovala Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Hodnoticí otázky se zaměřily na různé aspekty lepší správy a kvality interakcí v rámci sítě místní akční skupiny, které přineslo uplatňování metody LEADER, zejména zásad místního partnerství⁹ a přístupu zdola nahoru¹⁰. Poté pracovní skupina pro hodnocení strukturovala hodnocení tým, že vypracovala kritéria hodnocení, definovala údaje a informace potřebné k zodpovězení hodnoticí otázky a stanovila zdroje dat. Na základě těchto kroků bylo také vypracováno zadání pro hodnocení.

Strukturování hodnocení

Níže uvedený příklad se zaměřuje na jednu hodnoticí otázku zachycující aspekty místní správy týkající se místní akční skupiny a strategie místního rozvoje. Při strukturování hodnocení jsou hodnoticí otázky doplněny o faktory úspěchu, které ukazatele a údaje propojují s hodnoticími otázkami.

Tabulka 16. Příklad strukturování hodnocení

Hodnoticí otázka	Do jaké míry vedlo uplatňování zásad místního partnerství a přístupu zdola nahoru iniciativy LEADER ke zlepšení správy? <i>(Viz podobná hodnoticí otázka v těchto Pokynech: Do jaké míry vedlo provádění iniciativy LEADER k zavedení procesů a mechanismů, které koordinuje a animuje místní akční skupina s cílem zajistit participativní,</i>
-----------------------------	---

⁹ Místní partnerství pro rozvoj oblasti fungují prostřednictvím specifického a strukturovaného mechanismu správy – v iniciativě LEADER se tento mechanismus označuje jako místní akční skupina (MAS). Zapojení do partnerství znamená, že lidé, kteří byli dříve pasivními „příjemci“ politiky, se stávají aktivními partnery a hybnou silou rozvoje své oblasti; to je charakteristický rys komunitně vedeného místního rozvoje. Zdroj: https://ec.europa.eu/enrd/LEADER-clld/leader-toolkit/leaderclld-explained_en.html#five

¹⁰ Základem iniciativy LEADER je přístup zdola nahoru. LEADER předpokládá, že místní lidé jsou nejlepšími odborníky, kteří mohou být hybnou silou rozvoje svého území. Tento přístup zdola nahoru znamená, že místní komunita a místní aktéři mohou pomoci definovat cestu rozvoje své oblasti v souladu s jejich potřebami, očekáváními a plány. To jim prostřednictvím kolektivního přístupu s delegovaným rozhodováním umožňuje převzít odpovědnost za budoucnost své oblasti. Rozhodují o místní strategii a o výběru priorit, které mají být realizovány. Aktivní účast je podporována ve všech fázích procesu; při tvorbě, provádění, hodnocení a přezkumu MAS a strategie. Zapojení místních aktérů by mělo být spravedlivé a transparentní a mělo by zahrnovat obyvatelstvo jako celek, ekonomické, občanské a sociální zájmové skupiny a reprezentativní veřejné a soukromé instituce. Zdroj: https://ec.europa.eu/enrd/leader-clld/leader-toolkit/leaderclld-explained_en.html#five

	<i>transparentní a inkluzivní rozhodování a silné zapojení komunity do tvorby a provádění strategie?)</i>
Faktor úspěchu	Inkluzivita při rozhodování – schopnost MAS inkluzivně zapojovat organizace a lidi do rozhodování se zlepšuje, nebo zůstává na vysoké úrovni. (FOS G.1.01) <i>(Důkazem toho jsou rozhodovací orgány MAS, které zahrnují různé typy lidí z různých prostředí a věkových skupin. Postupy a pracovní mechanismy MAS zajišťují, že všechny typy aktérů mohou ovlivňovat rozhodování, a tyto postupy jsou respektovány a aktivně podporovány. Procesy tvorby a provádění strategie místního rozvoje zahrnují různé typy lidí a aktérů.)</i>
Ukazatele	Výstup: O.1: Počet členů místní akční skupiny v rozhodovacím orgánu podle typu organizace, kterou zastupují, a podle pohlaví a věku: (a) orgány veřejné správy; (b) zástupci místních soukromých ekonomických zájmů; (c) zástupci místních sociálních zájmů; a (d) ostatní (nespadající do předchozích kategorií). (<u>LAV.O.08</u> v těchto Pokynech). Další: O.2: Počet pracovních skupin místní akční skupiny a počet členů podle věku, pohlaví a vzdělání. O.3: Počet osob, které se podílely na procesu tvorby strategie místního rozvoje, podle věku, pohlaví, vzdělání, etnického původu, odvětví zastoupených organizací a velikosti organizace. Výsledek: R.1: Důkazy o procesech místní akční skupiny, které usnadňují inkluzivitu (začlenění) do místní správy. (<u>LAV.R.06</u> v těchto Pokynech). Další: <i>Většina kvantitativních a kvalitativních důkazů poukazuje na skutečnost, že procesy MAS usnadňují zlepšení místní správy.</i> Dopad: I.1: Vnímání členů místní komunity, že místní akční skupina inkluzivně zapojuje organizace a lidi do rozhodování. (<u>LAV.I.05</u> v těchto Pokynech). Další: <i>Většina kvantitativních a kvalitativních důkazů poukazuje na skutečnost, že činnosti MAS zlepšily účast a kvalitu interakcí různých typů aktérů místního rozvoje.</i>
Zdroje dat	Údaje pro monitorování a hodnocení. Proměnné L610-L620, databáze pro monitorování MAS, analýza ukazatelů, popisy procesů MAS, analýza dokumentů, elektronické průzkumy, rozhovory a tematicky zaměřené skupiny.
Faktor úspěchu	MAS zlepšila animaci a podporu skutečných i potenciálních příjemců. (FOS G.1.03)
Ukazatele	Výstup: O.4: Počet činností zaměřených na animaci podle cílové skupiny zúčastněných stran, organizátora a typu činnosti. (<u>LAV.O.10</u> v těchto Pokynech).

	<i>Pokud jde o typ činností MAS, zaměřuje se na:</i> <i>pracovní skupiny a další tematické skupiny pro různé zúčastněné strany, aby se mohly podílet na práci MAS;</i> <i>participační procesy při přípravě strategie místního rozvoje;</i> <i>interní rozhodovací procesy MAS.</i> Výsledek: R.2: Důkazy o podpoře (podle typu podpory) poskytnuté žadatelům a příjemcům, zejména těm, kteří dosud nežádali o podporu nebo nebyli podpořeni, včetně těžko dosažitelných skupin. (<u>LAV.R.09</u> v těchto Pokynech) I.2: Počet nových žadatelů jako výsledek činností zaměřených na animaci a podporu. (<u>LAV.I.06</u> v těchto Pokynech)
Zdroje dat	<i>Výroční zprávy MAS, monitorování na úrovni MAS, průzkumy a tematicky zaměřené skupiny.</i>

Zdroj: Zpracovala Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Shromažďování důkazů

Hodnocení začalo přehledem literatury na téma zlepšení účasti (participace) a vytváření sítí v místním rozvoji a přehledem teorie změny. Existující údaje zahrnovaly informace o členech, rozhodovacím orgánu a členech pracovních skupin MAS za období 15 let – účastnících procesu plánování strategie místního rozvoje. Dále bylo možné při hodnocení využít zápisy z jednání rozhodovacího orgánu a pracovních skupin MAS a průzkumy prováděné místní akční skupinou, které byly zaměřeny na členy místní komunity a další zúčastněné strany procesu strategie místního rozvoje.

Sběr údajů probíhal po dobu pěti měsíců. Sběr údajů začal analýzou dokumentů, během níž se pomocí strukturované šablony (např. Excel) extrahují informace z dostupných dokumentů týkající se faktorů úspěchu a požadovaných údajů. Dostupné ukazatele byly následně analyzovány, aby bylo možné získat dobrý přehled o struktuře orgánů MAS a o jejich změnách v průběhu času.

Pro hlavní ukazatel výstupů „Počet členů místní akční skupiny v rozhodovacím orgánu podle typu organizace, kterou zastupují“ (LAV.O.08) byly z databáze pro monitorování MAS shromážděny následující údaje:

- Počet členů rozhodovacího orgánu MAS, kteří zastupují orgány veřejné správy.
- Počet členů v rozhodovacím orgánu MAS, kteří zastupují místní soukromé ekonomické zájmy (např. hospodářské organizace, místní podniky atd.).
- Počet členů v rozhodovacím orgánu MAS, kteří zastupují místní sociální zájmy (např. nevládní organizace, místní sdružení atd.).

- Počet členů v rozhodovacím orgánu MAS spadajících do jiných kategorií než jsou kategorie uvedené výše.
- Počet členů ženského pohlaví v rozhodovacím orgánu MAS.
- Počet mladých lidí v rozhodovacím orgánu MAS.

Pro hlubší pochopení činnosti a správy místní akční skupiny byly výše uvedené údaje následně doplněny o údaje z rozhovorů a průzkumu s cílem shromáždit názory klíčových zúčastněných stran, tj. pracovníků MAS, rozhodovacího orgánu MAS a reprezentativního vzorku členů MAS. Rozhovory byly rovněž podkladem pro vypracování elektronického průzkumu pro členy MAS a členy rozhodovacího orgánu MAS. Tento průzkum obsahoval také otázky pro získání informací o ukazatelích výsledků a dopadu. Níže uvedená tabulka nabízí příklad otázek kladených během průzkumu.

Tabulka 17. Příklad otázek kladených během průzkumu

Elektronický průzkum – několik návrhů otázek	
Otázky zjišťující základní informace • Věk • Pohlaví • Bydliště • Role v místní akční skupině (člen rozhodovacího orgánu MAS, člen pracovní skupiny MAS, člen MAS)	
Názory na inkluzivitu místní akční skupiny <i>Uvedte prosím, do jaké míry souhlasíte s následujícími větami (1: nesouhlasím --- 5 plně souhlasím)</i> • V rozhodovacím orgánu MAS jsou dostatečně zastoupeni lidé z různých prostředí • V rozhodovacím orgánu MAS jsou dostatečně zastoupeni lidé z různých věkových skupin • V pracovních skupinách MAS jsou dostatečně zastoupeni lidé z celé oblasti MAS • V pracovních skupinách MAS jsou dostatečně zastoupeni lidé z různých prostředí • V pracovních skupinách MAS jsou dostatečně zastoupeni lidé z různých věkových skupin • V pracovních skupinách MAS jsou dostatečně zastoupeni lidé z celé oblasti MAS • Do procesu tvorby strategie místního rozvoje byli zapojeni lidé z různých prostředí • Do procesu tvorby strategie místního rozvoje byli zapojeni lidé z různých věkových skupin • Do procesu tvorby strategie místního rozvoje byli zapojeni lidé z celé oblasti MAS • MAS podnikla kroky k zapojení různých typů lidí do své práce Pokud si přejete, můžete své odpovědi dále rozvést [otevřít textové pole]	
Názory na procesy, které usnadňují inkluzivitu místních akčních skupin <i>Uvedte prosím, do jaké míry souhlasíte s následujícími větami (1: nesouhlasím --- 5 plně souhlasím)</i> • Pravidla a postupy (kodex chování) pro rozhodování vypracovává MAS • Postupy pro řešení sporu zavádí MAS • Pravidla upravující reprezentativnost v rozhodovacím orgánu vypracovává MAS • Pravidla a postupy zajišťující vyvážené zastoupení zájmů	

- Pravidla a postupy zajišťující začlenění zájmů zranitelných skupin do rozhodování
- Postupy zajišťující smysluplnou účast (participaci), transparentnost a odpovědnost

Pokud si přejete, můžete své odpovědi dále rozvést [otevřít textové pole]

Celkové vnímání inkluзивity místní akční skupiny:

Do jaké míry souhlasíte s tím, že místní akční skupina inkluзивně zapojuje organizace a lidi do rozhodování?

Uvedte prosím, do jaké míry souhlasíte (1: rozhodně nesouhlasím --- 5 rozhodně souhlasím)

Pokud si přejete, můžete své odpovědi dále rozvést [otevřít textové pole]

Důkazy o podpoře (podle typu podpory) poskytnuté žadatelům a příjemcům:

Uvedte prosím, do jaké míry souhlasíte s následujícími větami (1: nesouhlasím --- 5 plně souhlasím)

- Kancelář MAS je otevřena každý den dostatečný počet hodin
- V kanceláři MAS jsou k dispozici kompetentní pracovníci, kteří vám poradí a zodpoví případné dotazy
- Dotazy jsou vyřizovány na místě
- MAS definovala těžko dosažitelné skupiny, identifikovala jejich potřeby a poskytuje těmto skupinám specifické komunikační materiály a/nebo podporu při budování kapacit
- Jiný typ dostupné podpory (specifikujte)

Pokud si přejete, můžete své odpovědi dále rozvést [otevřít textové pole]

Návrhy na zlepšení

Jak by mohla místní akční skupina zlepšit své rozhodovací procesy? [otevřít textové pole]

Jak by mohla místní akční skupina zlepšit zapojení různých typů aktérů a členů komunity do místního rozvoje? [otevřít textové pole]

Zdroj: Zpracovala Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Tematické rozhovory s místními sdruženími a rozhodovacími orgány obcí se zaměřily na proces strategie místního rozvoje a také na vnější vnímání inkluзивity MAS. Rozhovory byly doplněny o tematicky zaměřenou skupinu pro členy místní komunity, přičemž těžištěm diskuse byla inkluзивita procesu strategie místního rozvoje a způsoby práce místní akční skupiny s různými zúčastněnými stranami a skupinami.

Tematicky zaměřená skupina

Tematicky zaměřená skupina je metoda kvalitativního výzkumu, při níž malá skupina (6-10 osob) vybraných osob (např. na základě demografických údajů) odpovídá na předem připravené otázky v moderovaném prostředí. Tematicky zaměřené skupiny jsou dobrým způsobem, jak zjistit různé názory na témata a získat hluboké kvalitativní informace prostřednictvím zkoumavých otázek.

Tematicky zaměřená skupina vyžaduje moderátora, který diskusi facilituje, a spolumoderátora, který shromažďuje kvalitativní informace o diskusi. Tematicky zaměřená skupina obvykle trvá 1-1,5 hodiny a je z ní pořizován záznam.

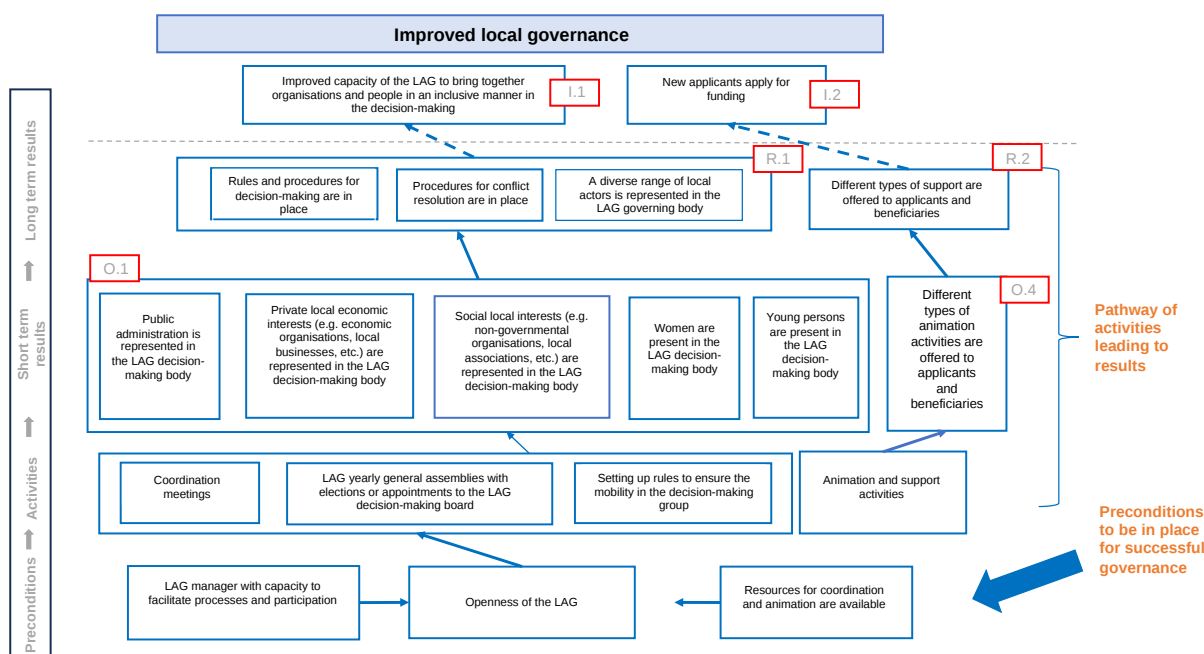
Poznámka: Tematicky zaměřená skupina slouží ke shromažďování informací. Neměla by být zaměřována s workshopem, jehož cílem je dospět k závěru, na němž se všichni shodnou.

Analýza informací a zodpovězení hodnoticích otázek

Shromážděné informace byly analyzovány pomocí kvalitativních metod (např. kategorizace, obsahová analýza) a popisných statistických metod, pokud to bylo možné. Analýza se zaměřila na různé aspekty teorie změny, počínaje činnostmi přes mechanismus až po změnu a celkový cíl. Pokud důkazy podporují teorii změny ve všech částech, má se za to, že teorie změny platí (viz obrázek níže). To znamená, že činnosti místní akční skupiny vedly ke zlepšení účasti (participace) a kvality interakcí mezi různými typy aktérů místního rozvoje a podnítily nové žadatele k podání žádosti. Analýza byla provedena tematicky tak, že byly zváženy všechny shromážděné údaje a informace, aby se dospělo k závěrům hodnocení. Po finalizaci zjištění z hodnocení bylo provedeno posouzení úspěšnosti na základě faktorů úspěchu definovaných ve strukturovací fázi hodnocení.

Obrázek 1. Příklad cesty teorie změny

Zdroj: Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Analýza byla sepsána v podobě komplexní zprávy, v níž byly rovněž jasné zodpovězeny hodnoticí otázky. Zpráva musí mít jasnou logiku, což znamená, že obsahuje shrnutí zjištění z hodnocení, závěry vycházejí z těchto zjištění a doporučení jsou založena na závěrech.

Šíření zjištění z hodnocení příslušným cílovým skupinám

Po dokončení zprávy o hodnocení byly na základě zjištění z hodnocení vytvořeny komunikační materiály (např. PPT prezentace, příspěvek na blogu, tisková zpráva a

infografika). Hodnocení může být zveřejněno na webináři nebo na prezenční akci, na kterou jsou pozvány hlavní cílové skupiny a zúčastněné strany, aby se seznámily se zjištěními a doporučeními a diskutovaly o tom, jak tyto informace začlenit do svých činností a plánů. Místní akční skupina může také zajistit následné kroky v návaznosti na jakákoli doporučení a přijmout dohodnutá opatření, kterými tato doporučení budou realizována v praxi.

Příklad 2: Hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER na úrovni strategického plánu SZP

Příklad hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER na úrovni strategického plánu SZP vychází z reálného hodnocení¹¹ intervence LEADER, která byla nastavena a realizována v Litvě v období 2014-2020. Ukazuje, že některé prvky pro hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER navržené v těchto Pokynech byly již v minulosti použity, a potvrzuje jejich praktický význam. Kromě toho tento příklad ilustruje, jak byla účinnost a účelnost uplatňování zásad LEADER hodnocena pomocí složeného ukazatele.

Základní informace

Rozsah hodnocení – hodnocení zahrnovalo:

- všechny čtyři podopatření PRV opatření M19 (program LEADER);
- všech 49 venkovských MAS/strategií místního rozvoje;
- 1 535 schválených místních projektů (z nichž 877 bylo ke konci roku 2020 dokončeno);
- 25 schválených projektů spolupráce (z nichž 8 bylo ke konci roku 2020 dokončeno: 1 projekt spolupráce mezi územími a 7 projektů nadnárodní spolupráce).

Cíle hodnocení bylo:

1. posoudit **mechanismus provádění** programu LEADER (uplatňování sedmi zásad LEADER, zapojení zúčastněných stran do plánování a provádění programu LEADER, úloha ŘO/PA při posilování kapacit MAS a jejich role v rozhodovacích procesech a činnosti MAS zaměřené na animaci).
2. posoudit **účinnost a účelnost** programu LEADER (opatření M19 PRV a jeho podopatření M19.1, M19.2, M19.3, M.19.4).

¹¹ ESTEP, Impact of the LEADER Program, a Measure of 2014- 2020 Lithuanian Rural Development Programme, on Social Inclusion, Poverty Reduction and Rural Economic Development in 2014-2020, Vilnius, 2021, https://eu-cap-network.ec.europa.eu/publications/study-impact-leader-lithuanias-2014-2020-rdp_en.

3. posoudit **přidanou hodnotu** programu LEADER.

Důraz byl kladen na hodnocení uplatňování zásad LEADER na místní úrovni a přínosu místních projektů k provádění prioritních oblastí PRV.

Úrovně a časový rámec hodnocení – Některé aspekty a ukazatele byly posuzovány na národní úrovni (programu), ale většina z nich byla hodnocena na místní úrovni (MAS/strategie místního rozvoje) a agregována/porovnávána na národní úrovni. Hodnocení se týkalo období přípravy, výběru a schválení strategií místního rozvoje v letech 2015-2016 a jejich provádění do 31. 12. 2020.

Zaměření příkladu – Tento případ byl vybrán jako příklad, protože zahrnoval jak místní, tak i národní úroveň. Zahrnoval kvalitativní a kvantitativní hodnocení iniciativy LEADER včetně přidané hodnoty iniciativy LEADER na základě průzkumů, rozhovorů, případových studií a složeného (kompozitního) ukazatele – indexu výkonnosti metody LEADER (PILA). Tento příklad se zaměřuje na metody hodnocení (průzkumy a složený ukazatel) a kvantitativní ukazatele použité k posouzení přidané hodnoty iniciativy LEADER.

Plánování hodnocení

Hodnocení bylo iniciováno řídícím orgánem (litevským ministerstvem zemědělství). Ten jmenovalo externího hodnotitele. Výzva k podání nabídek byla vyhlášena v srpnu 2021. Nabídky byly předloženy v září 2021. Smlouva s vybraným externím hodnotitelem byla podepsána 30. 12. 2022, evaluační činnosti byly dokončeny za šest měsíců:

- Úvodní zpráva byla předložena dne 11. 1. 2021.
- Průběžná zpráva byla předložena dne 7. 4. 2021.
- Návrh závěrečné zprávy byl předložen dne 9. 6. 2021.
- Závěrečná zpráva byla předložena dne 7. 7. 2021 a revidována dne 12. 7. 2021.

Každá zpráva o hodnocení byla projednána se členy ŘO a po jejich připomínkách byla revidována. Návrh závěrečné zprávy byl předložen zástupcům místních akčních skupin a PA.

Příprava na hodnocení

Hodnocení předpokládalo, že účinné a účelné provádění zásad LEADER zajišťuje přidanou hodnotu LEADER, avšak během hodnocení nebyly zjištěny žádné jasné vazby mezi zásadami LEADER a složkami přidané hodnoty LEADER. Posouzení provádění zásad LEADER vycházelo z jednoho souboru ukazatelů (některé z nich byly k dispozici pro všech 49 místních akčních skupin a některé pouze pro 3 místní akční skupiny zahrnuté do případových studií) a posouzení přidané hodnoty iniciativy

LEADER vycházelo z jiného souboru ukazatelů (k dispozici pro všech 49 místních akčních skupin).

Strukturování hodnocení

Hodnocení zahrnovalo mnoho hodnotících otázek, včetně otázek týkajících se účinnosti a účelnosti provádění iniciativy LEADER. Tento příklad se však zaměřuje na hodnotící otázku týkající se přidané hodnoty iniciativy LEADER:

Vytvořila podpora poskytovaná prostřednictvím přístupu LEADER přidanou hodnotu ve srovnání s podporou poskytovanou prostřednictvím jiných intervencí PRV?

Hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER bylo založeno na „subjektivních“ ukazatelích (tj. posuzováno prostřednictvím průzkumu mezi členů MAS). Rámec pro hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER je uveden v následující tabulce.

Tabulka 18. Příklad rámce pro hodnocení: hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER

Prvek přidané hodnoty	Faktory úspěchu	Ukazatele	Zdroje dat
Hodnotící otázka: Zlepšuje přístup LEADER sociální kapitál a správu na místní úrovni?			
Sociální kapitál/Sítě	Kvalita interakcí MAS s různými typy organizací se v průběhu času zlepšuje.	Podíl členů MAS, kteří se domnívají, že se od začátku provádění strategie místního rozvoje vztahy s různými typy organizací zlepšily.	Průzkum mezi členy MAS. Srovnání výsledků s průzkumem provedeným v roce 2014.
Sociální kapitál /Vzájemná podpora a důvěra	Úroveň vzájemné důvěry členů MAS k práci MAS se zlepšila.	Důkaz důvěry členů MAS v místní akční skupinu: Podíl členů MAS, kteří považují různé aspekty práce MAS za velmi příznivé nebo příznivé.	Průzkum mezi členy MAS. Srovnání výsledků s průzkumem provedeným v roce 2014.
Sociální kapitál /Vzájemná podpora a důvěra	Úroveň vzájemné důvěry na území MAS se v průběhu času zlepšuje.	Důkazy o důvěře místní komunity v místní akční skupinu: Podíl členů MAS, kteří souhlasí nebo částečně souhlasí s tím, že od začátku provádění strategie místního rozvoje se úroveň důvěry místní komunity vůči MAS zvýšila.	Průzkum mezi členy MAS. Srovnání výsledků s průzkumem provedeným v roce 2014.

Komunikace	Přístup LEADER zlepšuje schopnost MAS poskytovat jasnou a aktuální komunikaci o svých činnostech hlavním cílovým skupinám v daném území.	Důkazy o místní komunitě, která má povědomí o MAS a jejích činnostech.	Průzkum mezi členy MAS. Nová otázka, srovnání s průzkumem z roku 2014 nebylo možné.
Hodnoticí otázka: Přináší přístup LEADER lepší výsledky a dopady?			
Zvýšení pákového efektu	Podpora podnítila činnosti v území prováděné za účelem dosažení strategických cílů strategie místního rozvoje.	Počet a podíl projektů zahrnujících dobrovolníky na místní úrovni.	Údaje pro monitorování. Údaje MAS. Odborný posudek.
Projekty dobře přizpůsobené potřebám oblasti, kde MAS působí.	LEADER odpovídá specifickým místním potřebám a územním cílům.	Podíl realizovaných projektů na celkovém počtu předložených projektů podle typu cíle/oblasti strategie místního rozvoje, z toho: - Počet a podíl projektů zahrnujících aspekty udržitelného rozvoje na místní úrovni. - Počet a podíl projektů přínosných pro mladé lidi na místní a národní úrovni. - Počet a podíl projektů zaměřených na sociální začlenění na místní a národní úrovni. - Počet a podíl integrovaných projektů na místní úrovni.	Údaje pro monitorování. Údaje MAS. Odborný posudek. Průzkum mezi členy MAS.
	LEADER přináší větší přínosy různým odvětvím, organizacím a společenským skupinám.	Podíl členů MAS, kteří se domnívají, že přístup LEADER a projekty na území MAS přinášejí velmi vysoké přínosy, včetně přínosů pro různá odvětví, organizace a společenské skupiny.	Údaje pro monitorování. Údaje MAS. Odborný posudek.
Inovativní projekty	LEADER podporuje zavádění/šíření inovací v místních souvislostech.	Počet a podíl inovativních projektů na úrovni MAS.	Údaje pro monitorování. Údaje MAS.

			Odborný posudek.
Projekty, které podporují vazby mezi aktéry	Nová partnerství, sítě a spolupráce vznikají nebo dále trvají.	Počet a podíl projektů realizovaných společně sociálními a komunitními podniky na místní a národní úrovni. Počet a podíl projektů realizovaných s partnery na místní a národní úrovni.	Údaje pro monitorování. Údaje MAS. Odborný posudek.

Zdroj: Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Shromažďování důkazů

Nejnáročnějšími a časově náročnými úkoly během hodnocení byla příprava nástrojů pro sběr údajů (dotazníků), analýza, standardizace a agregace údajů na úrovni MAS, sběr kvalitativních údajů pro případové studie a smysluplná agregace dat na národní úrovni (včetně vytvoření složeného ukazatele), aby bylo možné zvládnout rozsah analýzy a vyvodit závěry.

Vzhledem k tomu, že monitorovací ukazatele používané na úrovni PRV a na místní úrovni byly omezené (hlavním ukazatelem výstupů byl počet projektů a hlavním ukazatelem výsledků byl počet nově vytvořených pracovních míst), bylo důležité shromáždit a analyzovat **další údaje**. Některé další údaje již byly shromážděny řídicím orgánem pro různé účely (např. údaje o inovativních projektech na místní úrovni a o typech inovací zavedených místními předkladateli projektů), takže úkolem hodnotitele bylo tyto údaje analyzovat a strukturovat a využít je pro zodpovězení hodnoticích otázek. Většinu dalších údajů však musel shromáždit hodnotitel. Použité nástroje jsou uvedeny níže (např. průzkumy, případové studie, index výkonnosti přístupu LEADER).

Průzkumy – Pro sběr dalších údajů a pro standardizaci a usnadnění sběru místních údajů bylo rozhodnuto vypracovat dva dotazníky:

1. Dotazník pro průzkum prováděný u správy (řídících orgánů) MAS a členů MAS ohledně jejich názorů na provádění zásad LEADER a na přidanou hodnotu iniciativy LEADER.
2. Dotazník pro průzkum prováděný u správy (řídících orgánů) MAS a pro sběr faktických údajů o různých aspektech činnosti MAS týkajících se provádění zásad LEADER, činností zaměřených na animaci a dalších aspektů.

K vytvoření online verze dotazníků byly použity formuláře služby Google Forms. Za rozeslání dotazníků místním akčním skupinám byla zodpovědná Národní síť

Místních akčních skupin (organizace, která sdružuje všechny venkovské místní akční skupiny) a za rozeslání dotazníku členům MAS byly zodpovědné místní akční skupiny.

Příklad některých otázek pro průzkum souvisejících s ukazateli výše uvedeného rámce pro hodnocení je uveden níže.

Tabulka 19. Příklad otázek kladených během průzkumu

Kvalita interakcí:

- Ohodnoťte prosím vztah MAS s následujícími subjekty od začátku provádění strategie místního rozvoje (zlepšil se, nezměnil se, zhoršil se):
 - Vnitrostátní orgány (orgány veřejné správy nebo jejich územní jednotky na území MAS)
 - Regionální orgány (Regionální rozvojová rada)
 - Místní orgán (rada obce)
 - Místní orgán (obecní správa)
 - Ekonomičtí partneři (podniky a jejich zastupující organizace) působící na území MAS
 - Sociální partneři (komunity a další nevládní organizace) působící na území MAS

Vzájemná důvěra:

- Vyjádřete prosím svůj souhlas s následujícími tvrzeními (souhlasím, částečně souhlasím, nesouhlasím)
 - Celková atmosféra v MAS je příznivá
 - MAS při rozhodování zohledňuje různé názory
 - V MAS probíhá konstruktivní řešení problémů a sporů
 - Důvěra občanů vůči MAS posílila
 - Větší zapojení obyvatel vesnice do společenských a dobrovolnických činností
 - Zvýšení kapacity, dovedností a sebedůvěra místních obyvatel při řešení místních problémů
 - Zlepšení postoje obyvatel venkova k budoucnosti jejich oblasti

Transparentnost:

- Vyjádřete prosím svůj souhlas s následujícími tvrzeními (souhlasím, částečně souhlasím, nesouhlasím)
 - Metoda LEADER zvyšuje transparentnost v rozhodování
 - Metoda LEADER zvyšuje bezúhonnost předkladatelů projektů a jejich odpovědnost vůči obyvatelům oblasti, kde MAS působí

Zlepšení výsledků a dopadů:

- Přístup LEADER a projekty realizované v oblasti, kde MAS působí, byly přínosem pro následující instituce, podniky a organizace (velmi vysoký, vysoký, nízký, velmi nízký přínos):
 - Obecní správa a její podřízené orgány
 - Organizace venkovských komunit
 - Nevládní organizace působící v oblasti ochrany životního prostředí
 - Ostatní nevládní organizace
 - Orgány veřejné správy zabývající se ochranou přírody (Státní správa chráněných území, ředitelství chráněných území a návštěvnická centra)
 - Další orgány veřejné správy, subjekty a společnosti působící v oblasti MAS nebo jejich územní jednotka (např. státní daňová správa, úřad práce, sociální zabezpečení, státní lesní správa)
 - Odvětví služeb cestovního ruchu

- Odvětví kulturních služeb
- Odvětví sociálních služeb
- Podnikatelské subjekty
- Nezemědělské podniky
- Zemědělské podniky

Zdroj: Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Případové studie – Aby mohla být provedena hlubší analýza provádění zásad LEADER a zajištěno objektivní a nezávislé hodnocení založené na údajích shromážděných hodnotitelem a jeho pozorováních (a nikoli na údajích poskytnutých řídicími orgány MAS), bylo rozhodnuto vypracovat tři **případové studie na místní úrovni**. Tyto případové studie byly zaměřeny na komplexní hodnocení zásad LEADER na místní úrovni.

Index výkonnosti přístupu LEADER (PILA) – Za účelem porovnání výsledků případových studií a kvantifikace výsledků analýzy bylo rozhodnuto vytvořit složený ukazatel. Cílem indexu výkonnosti přístupu LEADER bylo porovnat účinnost a účelnost přístupu LEADER na místní úrovni. Pro každou zásadu LEADER index výkonnosti přístupu LEADER zahrnoval jedno nebo více kritérií účinnosti a jedno nebo více kritérií účelnosti. K určení hodnoty každého kritéria bylo použito více ukazatelů pocházejících z různých zdrojů dat. Index výkonnosti přístupu LEADER se skládal z:

- 12 kritérií účinnosti (označených písmenem K);
- 9 kritérií účelnosti (označených písmenem E);
- 61 ukazatelů účinnosti (označených písmenem R);
- 33 ukazatelů účelnosti (označených písmeny RE).

Index výkonnosti přístupu LEADER byl sestaven na základě údajů, které byly k dispozici nebo které bylo možné relativně snadno shromáždit. Některé ukazatele byly **objektivní** (na základě údajů pro monitorování nebo administrativních údajů shromážděných hodnotitelem) a některé **subjektivní** (na základě průzkumů). Některé ukazatele byly svou povahou kvalitativní, ale pro účely kvantitativního hodnocení (výpočtu indexu výkonnosti přístupu LEADER) byly kvantifikovány jako binární ukazatele (s hodnotami 1 nebo 0, kde 1 znamenala, že určitý prvek byl k dispozici, a 0 znamenala, že specifický prvek nebyl k dispozici, např. uplatňování osvědčených postupů z projektů spolupráce, místní projekty zavádějící technologické inovace a dohody o spolupráci s výzkumnými institucemi).

Některé ukazatele indexu výkonnosti přístupu LEADER byly k dispozici pro všechny místní akční skupiny (protože jejich hodnoty byly definovány z databází pro monitorování nebo průzkumů), zatímco některé ukazatele byly definovány až během

přípravy případových studií na úrovni MAS (protože definování jejich hodnot vyžadovalo analýzu především kvalitativních údajů o projektech, což bylo časově velmi náročné a pro všechny místní akční skupiny nemožné s ohledem na čas a zdroje, které byly pro hodnocení k dispozici).

Tabulka 20. Složení indexu výkonnosti přístupu LEADER: počet kritérií a ukazatelů pro každou zásadu LEADER

Zásada LEADER	Počet kritérií účinnosti	Počet ukazatelů účinnosti celkem (z nich – ty, které jsou k dispozici pro místní akční skupiny)	Počet kritérií účelnosti	Počet ukazatelů účelnosti celkem (z nich – ty, které jsou k dispozici pro místní akční skupiny)
Přístup založený na území („area-based“)	3	9 (3)	1	2 (0)
Přístup zdola-nahoru	1	9 (1)	2	4 (2)
Přístup založený na partnerství	1	4 (2)	2	14 (14)
Inovace	3	8 (3)	1	2 (2)
Integrovaný přístup	1	13 (5)	1	2 (0)
Vytváření sítí a spolupráce	2	10 (7)	1	5 (0)
Místní financování a řízení	1	8 (8)	1	4 (4)
Celkem	12	6 (28)	9	3 (22)

Zdroj: Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Analýza informací a zodpovězení hodnoticích otázek

Analýza a hodnocení vycházely ze tří přístupů:

- Posouzení povinných požadavků a dalších prvků
- Porovnání objektivních a subjektivních údajů
- Porovnání s dostupnými výchozími hodnotami nebo referenčními hodnotami

Povinné a doplňkové prvky – Každá zásada LEADER byla popsána na základě povinných požadavků stanovených ve vnitrostátních právních předpisech. Hodnocení se zabývalo prováděním povinných požadavků (zda a jak jsou prováděny na místní úrovni a jak je vnímají členové MAS) a některými dalšími aspekty souvisejícími s každou zásadou LEADER. Tyto další aspekty byly identifikovány na základě

přehledu literatury (hodnocení a další studie týkající se provádění zásad LEADER a přidané hodnoty iniciativy LEADER).

Objektivní a subjektivní hodnocení – Smyslem hodnocení bylo porovnat objektivní údaje (údaje pro monitorování, administrativní a kvalitativní údaje shromážděné hodnotitelem) a subjektivní údaje (průzkumy) na stejné téma. Například hodnocení příspěvku iniciativy LEADER k různým prioritním oblastem vycházelo z údajů pro monitorování (rozdělení projektů podle prioritních oblastí a analýza jejich obsahu a výsledků). Výsledky objektivního hodnocení byly porovnány a doplněny o vnímání (názory) členů MAS na příspěvek iniciativy LEADER ke specifickým prioritním oblastem.

Použití výchozích a referenčních hodnot – Důležitou součástí každého hodnocení, a zejména hodnocení přidané hodnoty iniciativy LEADER, jsou výchozí a referenční hodnoty (hodnoty ukazatelů, na jejichž základě se posuzuje zlepšení ve vztahu k sociálnímu kapitálu, správě, nebo výsledkům či dopadům). Během hodnocení bylo použito několik typů referenčních hodnot (viz tabulka níže).

Tabulka 21. Typy výchozích a referenčních hodnot použité během hodnocení

Typ referenčních hodnot (benchmark)	Popis	Jiné poznámky
Srovnání s výchozími hodnotami z průzkumu provedeného v roce 2014	V roce 2014 ŘO (Ministerstvo zemědělství) provedl interní hodnocení přístupu LEADER, jehož součástí byl průzkum mezi řídicími orgány MAS a členy MAS. Během průzkumu provedeného v roce 2021 se hodnotitelé snažili zachovat klíčové otázky beze změny, aby bylo možné porovnat výsledky těchto dvou průzkumů.	To bylo považováno za „zlatý standard“ výchozích hodnot. Bylo doporučeno pravidelně (např. každý rok) provádět krátké průzkumy mezi členy MAS zaměřené na omezený počet nejdůležitějších aspektů provádění metody LEADER a přidanou hodnotu iniciativy LEADER. To by bylo poměrně levné a velice užitečné.
Srovnání mezi místními akčními skupinami nebo průměrná hodnota všech místních akčních skupin	V případě kvantitativních ukazatelů používaných k posouzení účinnosti a účelnosti metody LEADER a provádění strategie místního rozvoje bylo jako referenční hodnoty použito srovnání mezi místními akčními skupinami nebo průměrná hodnota všech místních akčních skupin (např. průměrné výdaje na jedno nově vytvořené pracovní místo, počet nově vytvořených pracovních míst na 1 000 obyvatel v území MAS).	Ve většině případů je srovnání mezi různými programovými obdobími nebo v různých časových okamžicích poměrně nákladné. Vyžaduje alespoň dvě měření a srovnatelnost subjektů, např. pokud jsou požadavky různých programových období odlišné, může být srovnání irelevantní.

Zvláštní přístup k formulaci otázek kladených během průzkumu	V případech, kdy se průzkum v roce 2014 nezabýval některými konkrétními aspekty, byli členové MAS požádáni, aby se zamysleli nad tím, zda se něco zlepšilo ve srovnání s obdobím 2007-2013 nebo zda se něco zlepšuje v průběhu času.	Takový přístup umožňuje měřit „zlepšení“, aniž by byly organizovány dva průzkumy, ale mohl by být neobjektivní a je považován za nejméně objektivní. Je však poměrně levný, jelikož je třeba provést pouze jeden průzkum.
---	---	--

Zdroj: Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2024)

Příloha 7. Pracovní definice a glosář

Termín	Popis
Metoda LEADER nebo sedm zásad LEADER	Metoda LEADER je kombinované uplatňování zásad LEADER: (1) přístup zdola nahoru; (2) přístup založený na území; (3) místní partnerství; (4) integrovaná a víceodvětvová strategie; (5) vytváření sítí; (6) inovace; (7) spolupráce mezi územími a mezinárodní spolupráce. Metoda je nabízena pro všechny strukturální fondy jako komunitně vedený místní rozvoj (CLLD), a pokrývá tedy všechny oblasti EU (venkovské/městské/pobřežní). Zdroj: Převzato od Asistenční služby pro hodnocení rozvoje venkova (2017)
Přidaná hodnota iniciativy LEADER/komunitně vedeného místního rozvoje	Přidaná hodnota iniciativy LEADER/komunitně vedeného místního rozvoje se vztahuje k přínosům, které byly získány díky správnému použití metody LEADER, ve srovnání s přínosy, které by byly získány bez použití této metody. Přidanou hodnotu iniciativy LEADER/komunitně vedeného místního rozvoje lze vyjádřit jako zlepšení sociálního kapitálu, zlepšení správy a zlepšení výsledků a dopadů provádění programu/strategie ve srovnání s intervencemi realizovanými bez použití metody LEADER. Zdroj: Převzato od Asistenční služby pro hodnocení rozvoje venkova (2017)
Sociální kapitál v iniciativě LEADER	Sítě, vzájemná důvěra, sdílené mentální modely a přesvědčení, které podporují kvalitu spolupráce a kooperace v rámci oblastí MAS a mezi nimi. Zdroj: Převzato od Asistenční služby pro hodnocení rozvoje venkova (2017)
Správa v iniciativě LEADER	Místní a víceúrovňové procesy a mechanismy, které zajišťují účinné a transparentní rozhodování a vztahy mezi různými aktéry zapojenými do provádění iniciativy LEADER a přispívají k přiblížení EU občanům.
Místní správa v iniciativě LEADER	Procesy a mechanismy zavedené, koordinované a animované místní akční skupinou s cílem zajistit participativní, transparentní a inkluzivní rozhodování a silné zapojení komunity do tvorby a provádění strategie.
Víceúrovňová správa v iniciativě LEADER	Procesy a mechanismy zavedené ve spolupráci mezi řídicím orgánem/platební agenturou, regionálními orgány a místními akčními skupinami na základě standardů na úrovni EU s cílem posílit postavení místních akčních skupin, zlepšit jejich schopnost rozhodování, řízení a odpovědnosti a prosazovat citlivé, inovativní a přizpůsobené strategie místního rozvoje. Zdroj: Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2023)
Zlepšení výsledků a dopadů v iniciativě LEADER	Mobilizace endogenního potenciálu, zhodnocení územních předností a posílení vazeb mezi členy/aktéry místní komunity s cílem dosáhnout více s dostupnými zdroji a podpořit inovativní, udržitelné a integrované komunitní projekty, které mají trvalý dopad na oblast MAS.

	Zdroj: Evropská asistenční služba pro hodnocení SZP (2023)
Partikularizovaná důvěra	Důvěra v těsné sociální blízkosti a rozšířená na osoby, které jedinec zná z každodenních interakcí (např. rodinné příslušníky, přátele, sousedy a spolupracovníky). Zdroj: Freitag and Traunmüller (2009)
Generalizovaná důvěra	Spíše abstraktní postoj k lidem obecně, zahrnující osoby mimo ty, které jsou bezprostředně známé, včetně cizích osob (např. náhodně potkaných osob na ulici, spoluobčanů, cizinců atd.). Zdroj: Freitag and Traunmüller (2009)

Příloha 8. Literatura

Augier, J., Bresson, C., Gay-Des-Combes, J., and Papuchon, J., *Summary of the mid-term evaluation of the LEADER programme of the PDRG2*, 2016.

Borgatti, S.P., M.G. Everett, and J.C. Johnson, *Analyzing Social Networks*, 2nd edition., SAGE, Los Angeles, 2018.

Bosworth, G., I. Annibal, L. Price, T. Carroll, J. Sellick, and Shepherd J., *A Review of the Leader Approach for Delivering the Rural Development Programme for England*, 2013, <http://eprints.lincoln.ac.uk/id/eprint/11710/>.

Bundesministerium Landwirtschaft, Regionen und Tourismus, *Eine neue Methode für LEADER Wirkungsorientierung in der Periode 2023-2027*, 2021, <https://info.bml.gv.at/dam/jcr:138fce51-35f6-4041-8653-43a11535f107/Anlage%203%20Arbeitshilfe%20Wirkungsorientierung.docx>.

Claridge, T., *Current Definitions Of Social Capital Academic Definitions In 2019*, 1ř. ledna 2020, <https://www.socialcapitalresearch.com/current-definitions-of-social-capital/>.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/2289 ze dne 21. prosince 2021, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 o předkládání obsahu strategických plánů SZP a o elektronickém systému pro bezpečnou výměnu informací (Úř. Věst. L 458 22.12.2021, s. 463, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/2289/oj).

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/1475 ze dne 6. srpna 2022, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115, pokud jde o hodnocení strategických plánů SZP a poskytování informací pro monitorování a hodnocení. (Úř. Věst. L 232 07.09.2022, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/1475/oj).

De Sanctis, C., and Torcia P., *Capturing Dopady for Measures to Improve Quality of Life in Rural Areas*, PowerPoint, prezentováno na workshopu správné praxe Method for assessing impacts of RDPs 2007-2013 (Metody posuzování dopadů PRV 2007-2013), Palermo, 2016, https://ec.europa.eu/enrd/evaluation/european-evaluation-helpdesk-rural-development/good-practice-workshops/methods-assessing_en.html.

De Sanctis, C., and P. Torcia, *Il Psr e La Qualità Della Vita Nelle Aree Rurali*, Agriregionieuropa, 13(48), 2017, <https://agriregionieuropa.univpm.it/it/content/article/31/48/il-psr-e-la-qualita-della-vita-nelle-aree-rurali>.

ESTEP, *Impact of the LEADER Program, a Measure of 2014–2020 Lithuanian Rural Development Programme, on Social Inclusion, Poverty Reduction and Rural Economic Development in 2014-2020*, Vilnius, 2021, https://eu-cap-network.ec.europa.eu/publications/study-impact-leader-lithuanias-2014-2020-rdp_en.

Evropská komise, *European governance – A white paper*, Úřad pro publikace Evropské unie, 2001, <http://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=URISERV:l10109&rid=1>.

Evropská komise, Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova, Dwyer, J., Kubinakova, K., Powell, J. et al., *Evaluation support study on the impact of leader on balanced territorial development – Final report*, Úřad pro publikace Evropské unie, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2762/01039>.

Evropská komise, Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova, *Evaluation support study of the costs and benefits of the implementation of LEADER – Final report*, Úřad pro publikace Evropské unie, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2762/995751>.

Evropská komise, Společné výzkumné středisko, Pertoldi, M., Fioretti, C., Guzzo, F. et al., *Handbook of territorial and local development strategies*, Úřad pro publikace Evropské unie, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/57919>.

Evropský účetní dvůr, *Program LEADER a komunitně vedený místní rozvoj napomáhá zapojení místních subjektů, ale dodatečné přínosy stále nebyly dostatečně prokázány. Zvláštní zpráva 10*, 2022, Úřad pro publikace Evropské unie, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2865/097605>.

Freitag, M., and Traunmüller R., *Spheres of Trust: An Empirical Analysis of the Foundations of Particularised and Generalised Trust*, *European Journal of Political Research*, Vol. 48, No. 6, říjen 2009, s. 782-803. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6765.2009.00849.x>.

Hooghe, L., and Marks G., *Unraveling the Central State, but How? Types of Multi-Level Governance*, *American Political Science Review*, Vol. 97, No. 02, 2003, s. 233-243, <https://doi.org/10.1017/S0003055403000649>.

Marks, G., and Hooghe, L., *Contrasting Visions of Multi-level Governance*, in Bache, I., and Flinders, M., (eds.), *Multi-level Governance*, Oxford University Press, 2004, s. 15-23.

Mathieu, J.E., Heffner T.S., Goodwin G.F., Salas E., and Cannon-Bowers J.A., *The Influence of Shared Mental Models on Team Process and Performance*, *Journal of*

Applied Psychology, Vol. 85, No. 2, 2000, s. 273-283, <https://doi.org/10.1037/0021-9010.85.2.273>.

Mutti, A., *Capitale sociale e sviluppo: la fiducia come risorsa*, Il Mulino, Bologna, 1998.

Nardone, G., Sisto R., and Lopolito A., *Social Capital in the Leader Initiative: A Methodological Approach*, *Journal of Rural Studies*, Vol. 26, No. 1, leden 2010, s. 63-72, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0743016709000540>.

OHCHR, *About Good Governance*, UN, <https://www.ohchr.org/en/good-governance/about-good-governance>.

Pisani, E., Franceschetti, G., Secco, L., and Christoforou, A., (eds.), *Social Capital and Local Development*, Palgrave Macmillan Cham, 2017, <https://doi.org/10.1007/978-3-319-54277-5>.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1060>.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R2115>.

Resch, A., *Evaluation Plan for the Agriculture and Rural Advisory System (ARAS)*, 2018.

Resch, A., *Using the theory of change approach for assessing the intervention logic – Lessons learned from the impact evaluation of P6 of the Austrian RDP 2014-2020*, PowerPoint, prezentováno na workshopu správné praxe Appraising Intervention Strategies Under the CAP: Experiences and Outlook (Hodnocení intervenčních strategií v rámci SZP: zkušenosti a výhled), Řím, 2019, https://ec.europa.eu/enrd/evaluation/good-practice-workshops/appraising-intervention-strategies-under-cap-experiences-and_en.html.

Rosenberg, M., *Misanthropy and political ideology*, American Sociological Review, 21(6), 1956, p. 690-695.

Scharpf, F.W., *Games Real Actors Could Play: Positive and Negative Coordination in Embedded Negotiations*, Journal of Theoretical Politics, Vol. 6, No. 1, 1994, s. 27-53, <https://doi.org/10.1177/095169289400600100>.

Scrivens, K., and Smith, C., *Four Interpretations of Social Capital: An Agenda for Measurement*, OECD Statistics Working Papers, No. 2013/06, OECD Publishing, Paříž, 2013, <https://doi.org/10.1787/5jzbcx010wmt-en>.

Sørensen, E., and Torfing J., *The Democratic Anchorage of Governance Networks*, Scandinavian Political Studies, Vol. 28, No. 3, 2005, s. 195-218, <https://doi.org/10.1111/j.1467-9477.2005.00129.x>.

Štimac, V., *Coordination Capacity*, in Lodge, M., and Wegrich, K., (eds.), *The Problem-Solving Capacity of the Modern State*, Oxford University Press, 2014, s. 41-62, <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198716365.003.0003>.

Evropská asistenční služba pro hodnocení rozvoje venkova, *Guidelines: Evaluation of LEADER/CLLD*, 2017, https://eu-cap-network.ec.europa.eu/publications/evaluation-leaderclld_en.

Evropská síť pro rozvoj venkova, *LEADER/CLLD Explained*, LEADER Toolkit (n.d.), https://ec.europa.eu/enrd/leader-clld/leader-toolkit/leaderclld-explained_en.html.

Thuesen, A.A., *Experiencing Multi-Level Meta-Governance*, Local Government Studies, Vol. 39, No. 4, 2013, s. 600-623, <https://doi.org/10.1080/03003930.2012.755463>.

Thuesen, A.A., *Is LEADER Elitist or Inclusive? Composition of Danish LAG Boards in the 2007-2013 Rural Development and Fisheries Programmes*, Sociologia Ruralis, 50(1), 2010, s. 31-45, <https://doi.org/10.1111/j.1467-9523.2009.00500.x>.

